

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Zittingsdocument

A7-0113/2011

1.4.2011

VERSLAG

over het Groenboek van de Commissie “Bosbescherming en bosinformatie in de EU: onze bossen voorbereiden op de klimaatverandering” (2010/2106(INI))

Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

Rapporteur: Kriton Arsenis

Rapporteur voor advies(*):
Rareş-Lucian Niculescu, Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

(*) Medeverantwoordelijke commissie – Artikel 50 van het Reglement

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	20
ADVIES VAN DE COMMISSIE LANDBOUW EN PLATTELANDSONTWIKKELING(*)	27
ADVIES VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE.....	34
UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE.....	41

(*) Medeverantwoordelijke commissie – Artikel 50 van het Reglement

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het Groenboek van de Commissie over bosbescherming en bosinformatie in de EU: onze bossen voorbereiden op de klimaatverandering (2010/2106(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het Groenboek van de Commissie over bosbescherming en bosinformatie in de EU: onze bossen voorbereiden op de klimaatverandering (COM(2010)0066),
- gezien de conclusies van de Raad van 11 juni 2010 over het voorbereiden van onze bossen op de klimaatverandering,
- gezien de conclusies van de Raad van 15 maart 2010 over biodiversiteit na 2010,
- gezien het witboek van de Commissie met als titel "Aanpassing aan de klimaatverandering: naar een Europees actiekader" (COM(2009)0147) en onder verwijzing naar zijn resolutie van 6 mei 2010¹ over dit witboek,
- gezien de Ministerconferentie over de bescherming van de bossen in Europa (MCPFE) - FOREST EUROPE, de verschillende resoluties die daar zijn behandeld en het werk dat deskundigen er hebben verricht voor het uitwerken van richtsnoeren, criteria en indicatoren voor duurzaam bosbeheer (SFM),
- gezien de resolutie van de Raad van 26 februari 1999 over een bosbouwstrategie voor de EU² en het verslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging hiervan (COM(2005)0084),
- gezien het EU-actieplan voor de bossen 2006-2011 (FAP) (COM(2006)0302) en de tussentijdse externe evaluatie van de uitvoering ervan³,
- gelet op Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand⁴, het samenvattende verslag over de staat van instandhouding van habitattypes en soorten, als vereist krachtens artikel 17 van de Habitatrichtlijn (COM(2009)0358) en onder verwijzing naar zijn resolutie van 21 september 2010 over de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving tot behoud van de biodiversiteit⁵,
- gelet op de conclusies van de UNEP-conferentie over biodiversiteit (COP10), gehouden in oktober 2010 in Nagoya, en gezien de biodiversiteitsdoelstellingen van Aichi, met name de toezegging om 17% van de binnenwateren door middel van doeltreffende natuurbeschermingsmaatregelen te beschermen en in het omgevende landschap te integreren,

¹ Aangenomen teksten, P7_TA-PROV(2010)0154.

² PB C 56 van 26.2.1999, blz. 1.

³ Dienstencontract nr. 30-CE-0227729/00-59.

⁴ PB L 20 van 26.01.2010, blz. 7.

⁵ Aangenomen teksten, P7_TA(2010)0325.

- gezien het onderzoek met als titel “Shaping forest communication in the European Union: public perceptions of forests and forestry”¹,
- gezien het Raamverdrag Klimaatverandering van de Verenigde Naties (UNFCCC), het Kyoto-protocol en het verslag van het Internationale panel inzake klimaatverandering (IPCC) over de richtsnoeren inzake goede praktijken voor bodemgebruik, verandering van bodemgebruik en bosbouw (LULUCF),
- gezien het Actieplan Biomassa van de EU (COM(2005)0628),
- gezien Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG (richtlijn hernieuwbare energie)², Richtlijn 2009/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Gemeenschap te verbeteren en uit te breiden (ETS-richtlijn)³, Beschikking nr. 406/2009/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake de inspanningen van de lidstaten om hun broeikasgasemissies te verminderen om aan de verbintenissen van de Gemeenschap op het gebied van het verminderen van broeikasgassen tot 2020 te voldoen (beschikking inzake de verdeling van de inspanningen)⁴, het Verslag van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende de duurzaamheidseisen voor het gebruik van vaste en gasvormige biomassa bij elektriciteitsproductie, verwarming en koeling (COM(2010)0011 definitief), het vierde evaluatierapport van het IPCC, hoofdstuk 9: Bosbouw, en de resultaten van de openbare raadpleging over de voorbereiding van een verslag betreffende een regeling voor het gebruik van biomassa als duurzame energiebron,
- gezien het Europese klimaatveranderingsprogramma en het werk dat de deskundigengroep klimaatbeleid heeft verricht voor LULUCF⁵,
- gezien de studies van het Europees Parlement met de nrs. 449.292 (evaluatie van het groenboek over bosbescherming en bosinformatie in de EU), 440.329 (over de Europese strategie voor de preventie en bestrijding van bosbranden), en gezien de conclusies van de vergadering die de subgroep Bossen van de interfractiewerkgroep Klimaatverandering, biodiversiteit en duurzame ontwikkeling op 13 juli 2010 in Brussel heeft gehouden,
- gezien de Europese Landschapsconventie van 2000 (het Verdrag van Florence),
- gezien de Richtlijn van de Raad 1999/105/EG betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal⁶ en de herziening van de communautaire regeling op fytosanitair gebied,
- gezien het samenvattende TEEB-verslag (Mainstreaming the Economics of Nature) en de TEEB-update over klimaatkwesities,
- gezien de conclusies van de Raad van 26 april 2010 over bosbrandpreventie in de Europese Unie,

¹ Aanbesteding nr. AGRI-2008-EVAL-10 // kadercontract nr. 30-CE-0101908/00-50.

² PB L 140 van 5.6.2009, blz. 16.

³ PB L 140 van 5. 6. 2009, blz. 63.

⁴ PB L 140 van 5.6.2009, blz. 136.

⁵ Verslag van 16.9.2010.

⁶ PB L 11 van 15.1.2000

- gezien de conclusies van de Raad van 8 en 9 november 2010 over innovatieve oplossingen voor het financieren van rampenpreventie,
 - onder verwijzing naar Richtlijn 2008/99/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht¹,
 - gezien het verslag over de tenuitvoerlegging van de Forest Focus-verordening (COM(2010)0430),
 - gezien technisch verslag nr. 9/2006 van het Europees Milieuagentschap met als titel "European forest types: Categories and types for sustainable forest management reporting and policy",
 - gezien het verslag aan het DG Landbouw en plattelandsontwikkeling van de Commissie over de gevolgen van de klimaatverandering voor de Europese bossen en mogelijkheden voor aanpassing²,
 - gezien het verslag uit 2009 aan het DG Milieu van de Commissie over opties voor een EU-beleid ter bescherming van de Europese bossen tegen schadelijke invloeden³,
 - gezien speciaal verslag van de Europese Rekenkamer nr. 9/2004 over bosbouwmaatregelen in het kader van het plattelandsontwikkelingsbeleid (alsook de antwoorden van de Commissie),
 - gelet op Verordening (EU) nr. 995/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 tot vaststelling van de verplichtingen van marktdeelnemers die hout en houtproducten op de markt brengen⁴,
 - gezien de aanbevelingen van het netwerk van deskundigen van de FAO/UNECE/ILO over de uitvoering van duurzaam bosbeheer,
 - gezien de definitie in resolutie H1 van de MCPFE in Helsinki van duurzaam bosbeheer als "het beheer en het gebruik van bossen en beboste zones op een manier en met een intensiteit waarbij deze hun biodiversiteit, productiviteit, regeneratiecapaciteit, vitaliteit en vermogen behouden om nu en in de toekomst relevante ecologische, economische en sociale functies op lokaal, nationaal en mondiaal niveau te vervullen en waarbij geen schade aan andere ecosystemen wordt toegebracht",
 - gelet op artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en de adviezen van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling en de Commissie industrie, onderzoek en energie van het Europees Parlement (A7-0113/2011),
- A. overwegende dat bossen en beboste gebieden meer dan 42% van het grondgebied van de EU bedekken, en overwegende dat de houtsector met een jaaromzet van ruim 300 miljard euro meer dan twee miljoen banen biedt, hoofdzakelijk in plattelandsgebieden, en door de levering van hout en toeristische mogelijkheden bijdraagt tot economische groei, tewerkstelling en welvaart,

¹ PB L 328 van 6.12.2008, blz. 28.

² AGRI-2007-G4-06.

³ ENV.B.1/ETU/2008/0049.

⁴ PB L 295 van 12.11.2010, blz. 23.

- B. overwegende dat de Europese bossen niet alleen uit bomen bestaan maar complete biotopen vormen, die tal van essentiële ecologische functies vervullen zoals CO₂-opslag, regulering van de waterafvoer van rivieren, landschapsbehoud, behoud van de vruchtbaarheid van de bodem, bescherming van de bodem tegen erosie en woestijnvorming, en bescherming tegen natuurrampen, allemaal aspecten die van groot belang zijn voor landbouw en plattelandontwikkeling en voor de levenskwaliteit van de Europese burgers,
- C. overwegende dat de Europese bossen voor ongeveer 40% staatseigendom zijn en voor ongeveer 60% in het bezit van ruim 10 miljoen privé-eigenaren, en overwegende dat particulieren en overheden bijgevolg medeverantwoordelijk zijn voor de bescherming en het duurzame gebruik van de bossen, wat in de praktijk neerkomt op de tenuitvoerlegging van duurzaam bosbeheer,
- D. overwegende dat de langetermijntrend van toenemende bosbedekking in de EU ondanks de alarmerende ontbossing in verscheidene delen van de wereld aanhoudt, en overwegende dat de hoeveelheid koolstof in houtbiomassa naar schatting aan het stijgen is; overwegende dat de CO₂-opslag in de Europese bossen ondanks de doorgaans positieve trend ver onder het natuurlijke potentieel blijft en dat bossen zelfs een bron van CO₂-uitstoot zouden kunnen worden doordat de druk om méér te oogsten groter wordt en er in de EU jaarlijks ongeveer 500 000 ha bosgebied verloren gaat als gevolg van bosbranden en illegale houtkap,
- E. overwegende dat 30% van de NATURA 2000-gebieden bossen en beboste zones zijn en dat deze gebieden belangrijke schakels vormen in het netwerk van biotopen; overwegende, voorts, dat 66% van de 'boshabitattypen van communautair belang' onvoldoende bescherming genieten,
- F. overwegende dat bergbossen een derde van het totale bosareaal van de Europese Unie uitmaken en van cruciaal belang zijn voor het behoud van het natuurlijke landschap omdat ze bijdragen tot de bescherming van de bodem en tot de regulering van de watertoevoer; overwegende dat deze bossen essentieel zijn voor de plaatselijke economische activiteiten,
- G. overwegende dat de bescherming van de laatste overgebleven wilde natuurgebieden ertoe kan bijdragen het biodiversiteitsverlies en de achteruitgang van ecosysteemdiensten in de EU tegen 2020 tot staan te brengen,
- H. overwegende dat verwacht wordt dat uit vaste biomassa en bioafval opgewekte energie tegen 2020 58% zal bedragen van de energie uit hernieuwbare bronnen in de EU, en dat de vraag naar hout als energiegrondstof gestaag toeneemt als gevolg van de waarschijnlijke afname van het relatieve aandeel van biomassa uit bosbouw; overwegende dat er daarom waakzaamheid geboden ter voorkoming van illegale houtkap en van de intensivering van vormen van bosbouw die in sommige lidstaten tot een mogelijke overschrijding van de kaap van 100% in de verhouding tussen kap en jaarlijkse nettoaanwas zouden kunnen leiden, wat de doelstellingen inzake klimaatverandering en biodiversiteit zou ondermijnen; overwegende dat de energiewinning uit biomassa minder afhankelijk moet worden van bosbiomassa,
- I. overwegende dat de bescherming van de bossen en hun functies zou moeten worden geïntegreerd in alle beleidsvormen van de EU die gevolgen hebben voor de bossen,

- J. overwegende dat bossen levende en zich ontwikkelende ecosystemen vormen, die zich vaak uitstrekken over nationale grenzen heen en op verschillende wijzen kunnen worden ingedeeld, bijvoorbeeld naar bioklimaatzone en bostype, en overwegende dat het EEA een specifieke terminologie voor bossen heeft ontwikkeld als richtsnoer voor de beleidsbeslissingen van de EU; overwegende dat in alle EU-beleidsbeslissingen met gevolgen voor de bossen rekening moet worden gehouden met de recentste wetenschappelijke resultaten uit alle domeinen, zoals de 'continentale waterscheiding', en dat deze beleidsbeslissingen niet zó ruim mogen zijn dat het nut ervan verloren gaat,
- K. overwegende dat de verschillende types bos en de bosbouwsector door de klimaatverandering met diverse en onvoorspelbare biotische en abiotische dreigingen worden geconfronteerd, zoals plagen, stormen, droogte en bosbranden), waardoor het weerstandsvermogen van de bossen de hoeksteen van alle beschermingsprojecten wordt,
- L. overwegende dat degelijke en vergelijkbare informatie over de toestand van de bossen in de EU en de gevolgen van klimaatverandering en productiepatronen voor de bossen een belangrijke voorwaarde is voor beleidsvorming en planning, onder meer wat betreft de bijdrage van de bossen aan de bestrijding van en de aanpassing aan klimaatverandering,
- M. overwegende dat spontane bosbranden en brandstichting, die vaak niet met dat doel gebeurt, jaarlijks meer dan 400 000 ha aan bos doen verdwijnen, vooral - maar niet uitsluitend - in het Middellandse Zeegebied, met ernstige gevolgen voor mensen en hun bezittingen, de werkgelegenheid, biodiversiteit en beschermingsfuncties van bossen; overwegende dat bossen zich na een brand heel moeilijk herstellen en dat dit trage herstel in het geval van het NATURA 2000-netwerk de verwezenlijking van de doelstellingen van het netwerk bemoeilijkt,
- N. overwegende dat bossen in het hoger genoemde witboek over aanpassing aan de klimaatverandering tot de belangrijkste actieterreinen worden gerekend en dat in dit witboek wordt benadrukt dat de EU-bosbouwstrategie voor wat de klimaatproblematiek betreft geactualiseerd moet worden,
- O. overwegende dat slechts 5% van het Europese bosareaal uit primaire en niet door menselijke activiteit aangetaste oerbossen bestaat; overwegende dat het kleine aandeel van dit type bos in combinatie met de toegenomen versnippering van de resterende bosbestanden de gevoeligheid van bossen voor door de klimaatverandering veroorzaakte dreigingen vergroot en ten dele verklaart waarom het nog steeds slecht gesteld is met de instandhouding van tal van belangrijke Europese bosboomsoorten,
- P. overwegende dat de versterking van de beschermingsfuncties van bossen deel moet uitmaken van de strategieën van de EU en de lidstaten voor civiele bescherming, met name gezien klimaatgerelateerde extreme verschijnselen als bosbranden en overstromingen,
- Q. overwegende dat het TEEB-verslag een hoogst interessant kosten/batenoverzicht presenteert dat positief uitvalt voor openbare investeringen in op ecosystemen gebaseerde benaderingen voor de bestrijding van en aanpassing aan klimaatverandering, met name wat betreft groene infrastructuur, zoals het herstel en behoud van bossen,

- R. overwegende dat er verschillende nationale, regionale en lokale systemen voor bosbeheer moeten worden gerespecteerd en ondersteund om het aanpassingsvermogen van bossen te vergroten,
- S. overwegende dat het vermogen van de Europese bossen om op doeltreffende manier CO₂, NH₃ en NO_x op te nemen, nog altijd niet ten volle benut wordt, en dat hout uit duurzaam beheerde bossen op lange termijn een verzachtende impact kan hebben, doordat het kan dienen als een herbruikbaar en koolstofrijk alternatief voor energieverblindende materialen zoals metaallegeringen, plastic en beton, die onder meer in de bouwsector op grote schaal worden gebruikt,
- T. overwegende dat de zomerse opwarming in Zuid-Europa volgens de gegevens van de Commissie twee keer zo snel zal verlopen als in de rest van Europa en de zomerneerslag in Zuid-Europa elke tien jaar met 5% zal afnemen,
- U. overwegende dat het FAP van de EU vier doelstellingen heeft: het verbeteren op de lange termijn van de concurrentiepositie, de bescherming van het milieu, het bijdragen aan de verhoging van de levenskwaliteit en het bevorderen van de coördinatie, en overwegende dat er hoofdzakelijk vooruitgang is geboekt bij het bereiken van de eerste doelstelling,
- V. overwegende dat het proces Forest Europe heeft geleid tot een op vrijwilligheid gebaseerde Europese regeling over duurzaam bosbeheer; overwegende dat het bestaande kader voor duurzaam bosbeheer geen volledige erkenning geniet en niet consequent ten uitvoer wordt gelegd,
- W. overwegende dat in het kader van het Forest Europe-proces veel voorbereidend werk is verricht voor onderhandelingen over een juridisch bindend instrument, en dat op de komende conferentie in Oslo in juni 2011 naar verwachting besluiten over een dergelijk instrument zullen worden genomen,
- X. overwegende dat de verordening inzake de preventie van bosbranden¹ en de Forest Focus-verordening² zijn verstreken, wat leidt tot ad hoc-rapportage en onvoldoende financiering,
- Y. overwegende dat genetische selectie moet proberen en erop gericht moet zijn het aanpassingsvermogen van het bosesysteem te verbeteren,
- Z. overwegende dat er meer informatie nodig is over de invloed van bossen op weerpatronen op Europees niveau,
- A bis. overwegende dat in het hoger genoemde verslag uit 2009 aan de Commissie over opties voor een EU-beleid ter bescherming van de Europese bossen tegen schadelijke invloeden vier beleidsopties worden onderscheiden en onderzocht, namelijk voortzetting van de huidige aanpak, de open coördinatiemethode, versterking van het toezicht en invoering van een kaderrichtlijn bossen,

¹ Verordening (EEG) nr. 2158/92 VAN DE RAAD van 23 juli 1992 betreffende de bescherming van de bossen in de Gemeenschap tegen brand; PB L 217 van 31.7.1992, blz. 3.

² Verordening (EG) nr. 2152/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bewaking van bossen en milieu-interacties in de Gemeenschap (Forest Focus); OJ L 324 van 11.12.2003, blz. 1.

1. is ingenomen met het Groenboek van de Commissie over bosbescherming en bosinformatie in de EU: onze bossen voorbereiden op de klimaatverandering; is van mening dat de bosstrategie van de EU moet worden geïntensiveerd om het duurzame beheer en het behoud van de bossen te verbeteren, in overeenstemming met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid;
2. benadrukt echter dat de Europese Unie overeenkomstig artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie bevoegd is om op te treden op gebieden waarvan is aangetoond dat de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt;
3. is blij met de opvatting van de Commissie dat bossen moeten worden gezien als een belangrijk instrument voor het oplossen van de klimaatcrisis; benadrukt dat duurzaam bosbeheer van cruciaal belang is voor de EU voor het bereiken van haar klimaatdoelen en om bossen in staat te stellen noodzakelijke ecosysteemdiensten te leveren, zoals biodiversiteit, bescherming tegen natuurrampen en het opnemen van CO₂ uit de atmosfeer;
4. wijst erop dat bossen biosferen vormen die bestaan uit veel meer dan alleen bomen, en dat hun weerstandsvermogen daarom niet alleen afhankelijk is van de biodiversiteit van bomen, maar van de biodiversiteit van alle organismen in het bos, in het bijzonder in het bos levende wilde dieren, en dat bossen van essentieel belang zijn voor de aanpassing van de Europese samenlevingen aan de klimaatverandering;
5. onderstreept dat bossen de voornaamste koolstofputten zijn, dat ze een belangrijke rol spelen in de bestrijding van de klimaatverandering; benadrukt dat het daarom is van cruciaal belang is dat de Europese Unie haar strategie voor de bestrijding van fenomenen die de achteruitgang van het bosareaal veroorzaken, zoals branden en luchtverontreiniging, versterkt;
6. is ervan overtuigd dat ecologische duurzaamheid een vereiste is voor het voortbestaan van de economische en sociale functies van de Europese bossen;
7. benadrukt de rol van biodiversiteit in bossen in het kader van de aanpassing aan de klimaatverandering en de noodzaak om meer kennis te verzamelen over indicatoren voor de biodiversiteit in bossen – in het bijzonder de genetische capaciteit van bossen – met het oog op een betere aanpassing;
8. complimenteert de Commissie met de uitvoerige analyse van de biotische en abiotische dreigingen die ze in het kader van haar groenboek heeft uitgevoerd en vestigt de aandacht op het feit dat we ook andere factoren moeten bestuderen die rechtstreeks verband houden met de weerslag van de klimaatverandering op de bossen, zoals ontbladering; brengt daarbij in herinnering dat de ontbladerde oppervlakte van de boomkruinen in de Zuid-Europese bossen de afgelopen twintig jaar verdubbeld is, hetgeen directe gevolgen heeft zoals een verlaging van de capaciteit voor en de efficiëntie van koolstofopname en een vermindering van het matigende effect van bossen tijdens perioden van droogte en hittegolven, doordat de bomen vroegtijdig hun bladeren verliezen;
9. erkent dat bestaande mondiale certificeringsregelingen, zoals de Raad voor goed bosbeheer (FSC) en het Programma voor de erkenning van boscertificeringssystemen (PEFC), een belangrijke bijdrage leveren aan duurzame bosbouw;

De bosbouwstrategie en het actieplan voor de bossen van de EU

10. wijst erop dat de bosbouwstrategie en het actieplan voor de bossen van de EU moeten worden bijgewerkt, zodat zij de dimensie klimaatverandering en ruimere thema's in verband met bosbescherming omvatten; herhaalt dat een dergelijke bijwerking moet worden voorafgegaan door een uitgebreid debat over bosbeleid met de lidstaten en met alle actoren voor wie de uitvoering van de voorgestelde maatregelen gevolgen heeft;
11. verwelkomt het succes van de inspanningen van de EU om voor de Europese houtsector een sterke mondiale concurrentiepositie te veroveren;
12. verzoekt de Commissie en de lidstaten hun inspanningen te vergroten om de doelstellingen van het FAP voor het milieu en de levenskwaliteit – waarvoor tot nog toe onvoldoende is bereikt – te halen;
13. verzoekt de Commissie om een analyse van EU-beleidsplannen die gevolgen hebben voor de bossen in de EU, met als doel na te gaan of deze beleidsplannen onderling coherent zijn en de bescherming van bossen waarborgen;
14. verzoekt de Commissie een analyse uit te voeren van de financiële middelen die momenteel beschikbaar zijn voor bossen en bosbouw, en een andere bestemming te geven aan middelen die momenteel gebruikt worden voor projecten met een negatieve impact op de biodiversiteit in bossen, overeenkomstig de conclusies van de bovenvermelde Raad van maart 2010;
15. verzoekt de Commissie en de lidstaten met klem om meer werk te maken van de acties die worden beschreven in de mededeling van de Commissie van 27 februari 2008 betreffende een innovatieve en duurzame houtsector in de EU (COM(2008)0113), en daarbij rekening te houden met het feit dat teveel regelgeving ertoe kan leiden dat houtproducten minder competitief worden in vergelijking met niet-hernieuwbare en energieverslindende materialen;
16. benadrukt dat de maatregelen voor de bescherming van de bossen een afspiegeling moeten zijn van de grensoverschrijdende aard van de biotische en abiotische bedreigingen, afhankelijk van het type bos, de bioklimaatzone en de regionale situatie; beklemtoont voorts dat de EU beleidsinitiatieven van de lidstaten en regio's moet helpen ondersteunen, coördineren en aanvullen wanneer dat toegevoegde waarde oplevert, en dat de EU hierbij de door het EEA ontwikkelde terminologie moet volgen;
17. benadrukt dat de bosbescherming aangewezen is op de inzet op lange termijn van de lidstaten, regio's, houtsector en openbare alsook particuliere eigenaars van bossen;
18. is van mening dat de boreale bossen (taiga's) en de bossen in het Middellandse Zeegebied van onschatbare waarde zijn voor de Europese biodiversiteit en als koolstofputten en meer moeten worden beschermd;
19. is van mening dat langetermijnbosplanning flexibel, adaptief en participatief moet zijn, dat daarbij rekening moet worden gehouden met alle denkbare scenario's en voldoende ruimte moet worden gelaten voor de overweging van meerdere toekomstige ontwikkelingsalternatieven, zodat een realistische en betrouwbare basis voor het ondersteunen van besluiten in verband met bosbeheer wordt verschaft; is voorts van mening dat deze planning op Europees niveau in de vorm van een permanent

'Bossenforum' moet worden gegoten, met als doel de bescherming van de Europese bossen op lange termijn te garanderen;

Duurzaam bosbeheer (SFM)

20. is verheugd over het succes van Forest Europe bij het verbeteren van het SFM en het bereiken van een Europese consensus over richtsnoeren, criteria en indicatoren voor een SFM; stelt niettemin vast dat het bestaande SFM-kader niet consequent wordt toegepast;
21. herinnert eraan dat SFM tot doel heeft de productie- en milieuaspecten van bossen met elkaar in overeenstemming te brengen, en zo, conform de nationale en regionale prioriteiten, de continuïteit van hun economische en sociale functies en hun functies voor het milieu te garanderen; maakt zich echter zorgen over de groeiende tendens om bossen alleen uit economisch gezichtspunt te beschouwen en hun rol voor het milieu en de samenleving te verwaarlozen, en wijst erop dat een dergelijke visie onverenigbaar is met de beginselen van SFM;
22. verzoekt de Commissie voorstellen te doen tot aanvulling van de hoger genoemde houtverordening (verordening (EU) nr. 995/2010), om ervoor te zorgen dat al het hout en alle houtproducten die op de Europese markt worden gebracht, afkomstig zijn uit duurzaam beheerde bossen;
23. spoort de lidstaten en de Commissie ertoe te blijven strijden tegen illegaal kappen en tegen de handel in het hiermee verkregen hout, aangezien hun inspanningen op dit vlak bijdragen tot het tegengaan van ontbossing, degradatie van bossen en verlies van biodiversiteit;
24. verzoekt de relatie tussen de nationale programma's voor de bosbouw (NFP's) en het FAP te versterken door een gestructureerde verslaglegging aan het Permanent Comité voor de Bosbouw;
25. is van oordeel dat SFM essentieel is opdat de Europese bossen hun economische, ecologische en sociale functies kunnen blijven vervullen; roept de Commissie en de lidstaten ertoe op blijk te geven van hun steun voor het Forest Europe-proces door de hantering van SFM binnen de Europese Unie verplicht te maken; meent bovendien dat een dergelijk engagement zou bijdragen tot de opname van duurzaamheidsbeginselen in de bosbouw en de ideale ondersteuning zou vormen voor het Forest Europe-proces en voor de wettelijk bindende overeenkomsten waarover Forest Europe en het Bossenforum van de Verenigde Naties momenteel nadenken,
26. pleit voor de onvoorwaardelijke uitvoering van actief SFM in de context van nationale langetermijnprogramma's voor bosbouw, met inachtneming van nationale en regionale prioriteiten, meetbare doelstellingen en beoordelingscriteria en rekening houdend met de grotere bedreiging van bossen als gevolg van de klimaatverandering;
27. benadrukt dat al dan niet operationele programma's voor plattelandsontwikkeling niet als gelijkwaardig met NFP's mogen worden beschouwd; roept de Commissie en de lidstaten ertoe op om ervoor te zorgen, enerzijds, dat NFP's rekening houden met de conclusies en aanbevelingen van de studies naar de impact van de klimaatverandering op drinkwaterbronnen, ecosystemen en biodiversiteit, en, anderzijds, dat hun strategieën

- en programma's voor plattelandontwikkeling coherent zijn met bosprogramma's, biodiversiteitsstrategieën en actieplannen voor hernieuwbare energie;
28. stelt vast dat de genetische diversiteit, het natuurlijk herstel en de diversiteit van de structuur en soortendiversiteit van alle in het bos levende organismen, gezamenlijke elementen zijn voor de opties die bestaan voor de aanpassing van de bossen, wat geldt voor alle bioklimaatzones, duurzamebeheerssystemen en soorten bos; stelt eveneens vast dat SFM de economische levensvatbaarheid van commerciële bossen garandeert maar een dergelijke levensvatbaarheid niet verplicht voor wat betreft bossen met andere primaire functies dan de productie van hout;
 29. is van mening dat de langetermijnbescherming van bossen afhankelijk is van het creëren of in stand houden van duurzame bosccosystemen met een grote diversiteit in soortensamenstelling en in leeftijdsopbouw en structuur;
 30. verzoekt de Commissie aanbevelingen te doen voor de aanpassing van de nationale systemen voor burgerbescherming aan de effecten van de klimaatverandering op de bossen; vraagt de Commissie met name met aandrang de middelen en capaciteit van de "European Forest Fire Tactical Reserve" te vergroten;
 31. waarschuwt voor het gevaar van onbeperkte commerciële benutting van bossen, omdat dit heel vaak leidt tot hun onomkeerbare vernietiging, met name van natuurlijke bossen;
 32. is van oordeel dat agrobossen in het kader van de strijd tegen de klimaatverandering wegens hun belang voor de opslag van CO₂ op gelijke voet moeten worden geplaatst met traditionele, niet-productieve bossen;

Algemene voorstellen

33. verzoekt de Commissie een witboek op te stellen over bosbescherming in de EU en daarbij rekening te houden met de resultaten van de openbare raadpleging over het groenboek, het wijdverbreide inzicht dat we ons moeten voorbereiden op de klimaatverandering, de studie met betrekking tot de beleidsopties en de studie met betrekking tot de aanpassingsmogelijkheden; is van mening dat dit witboek de bijdrage van bossen aan de economie door middel van al dan niet houten bosproducten en diensten moet bevestigen en zich moet toespitsen op het behoud en de uitbreiding van de Europese bossen, aangezien deze de klimaatverandering matigen en de Europese samenlevingen helpen zich aan te passen aan de gevolgen van de klimaatverandering; is voorts van oordeel dat er een hoger niveau van bescherming nodig is voor kwalitatief hoogwaardige habitats en schermbossen die een rol spelen bij het tegengaan van overstromingen, grondverschuivingen, branden, woestijnvorming, verlies van biodiversiteit en extreme weersverschijnselen; beschouwt financiële middelen, de uitwisseling van kennis en de aanmoediging van onderzoek en voorlichting als onmisbare aspecten van de voorstellen van de Commissie;
34. bevestigt andermaal het standpunt van het Parlement inzake de noodzaak van méér financiële middelen, in het kader van de pijler voor plattelandontwikkeling van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), voor bosbeschermingsmaatregelen in de EU; merkt op dat de nieuwe uitdagingen die de klimaatverandering met zich meebrengt, duidelijk maken dat bosbescherming meer financiële middelen vereist dan er misschien nieuwe ondersteunende instrumenten nodig zijn;

35. verzoekt de Commissie zorgvuldig na te gaan welke opties er zijn voor de betaling van ecosysteemdiensten die hun economische waarde erkennen en een gunstige invloed hebben op het behoud van de biodiversiteit van bossen en het herstel van bosccosystemen, en haar bevindingen mee te delen aan het Parlement en de Raad; wijst erop dat betrokkenheid bij de instandhouding van de biodiversiteit en bij de bescherming van bossen het bedrijfsleven geloofwaardiger doet overkomen, een beter imago oplevert en de winst ten goede komt;
36. verzoekt de Commissie een wetgevingsvoorstel voor te leggen voor de preventie van bosbranden, met financiële middelen voor preventieplannen en risicobeoordeling, het Europees bosbrandinformatiesysteem (EFFIS), de signalering van branden, infrastructuur, opleiding en training, alsook voor het herstel van bossen na branden, onder meer door de overweging van een maatregel die stelt dat op grond die door een bosbrand is getroffen, gedurende ten minste dertig jaar niet mag worden gebouwd;
37. dringt bij de Commissie aan op een wetsvoorstel waarmee het verboden wordt te bouwen op grond waarvan is vastgesteld dat deze door brandstichting is vrijgekomen;
38. dringt erop aan dat juridische belemmeringen bij duurzaam beheer worden weggenomen;
39. vestigt de aandacht op het feit dat we een adequaat financieel kader moeten vaststellen om de strijd tegen bosbranden te intensiveren en verzoekt eveneens de beschikbaarstelling van middelen uit het Solidariteitsfonds te versoepelen;
40. verzoekt de Commissie met aandrang een wetgevingsvoorstel betreffende bosinformatie voor te leggen, rekening houdend met de klimaatbedreigingen en met het feit dat er in het kader van de UNFCCC, CBD en milieurekeningen relevante, geharmoniseerde en vergelijkbare gegevens moeten worden verzameld en verspreid over het bosareaal, biodiversiteit, biotische en abiotische bedreigingen en bodemgebruik; verzoekt de Commissie eveneens om indicatoren betreffende de beschermende functies van bossen (zoals het vermogen om bodem en grondwater vast te houden) te verzamelen en bij te houden;
41. verzoekt de Commissie om onderzoek naar de invloed van bossen op regionale weerpatronen in de EU te steunen, zodat in bosbeheerstrategieën rekening kan worden gehouden met veranderingen in de omvang, samenstelling en locatie van bossen en het effect van deze veranderingen;
42. vraagt de Commissie en de lidstaten om op basis van de beginselen van duurzaam bosbeheer richtsnoeren voor goede praktijken op te stellen en te verspreiden die beantwoorden aan de behoeften van particuliere en openbare eigenaars alsook de plaatselijke gemeenschappen, met als doel het aanpassingsvermogen aan de klimaatverandering te waarborgen; wijst daarnaast op het feit dat het belangrijk is goede praktijken uit te wisselen over de wijze waarop bedrijven en industriesectoren een bijdrage kunnen leveren aan de verwezenlijking van de biodiversiteitsdoelstellingen, zich een zogenaamde 'life-cycle'-benadering eigen kunnen maken en een brug kunnen slaan tussen de instandhouding van de biodiversiteit en het genereren van inkomsten; benadrukt dat het communicatie- en voorlichtingsbeleid moet worden uitgebouwd om het duurzame beheer van bossen te kunnen garanderen, de bevolking te kunnen voorlichten en het duurzame gebruik van hout te kunnen bevorderen;

43. benadrukt dat de coördinatie en informatieverstrekking met betrekking tot bosbescherming moeten worden verbeterd; is van mening dat er meer inspanningen nodig zijn om de samenhang tussen interne EU-maatregelen en externe beleidsstandpunten in verband met bossen (samenwerking, ontwikkeling, handel in exotisch hout enz.) te garanderen;
44. is van mening dat bossen deel uitmaken van het culturele en ecologische erfgoed van de mensheid in haar geheel en dat bijzondere bomen moeten worden beschermd, ongeacht of ze zich binnen of buiten bossen bevinden; verzoekt de Commissie en de lidstaten in dit verband om gepaste strategieën voor de bescherming van dergelijke bomen uit te werken en de oprichting van waarnemingscentra voor het bosareaal te overwegen; spoort de lidstaten er voorts toe aan om in het kader van hun nationale beleid onbelemmerde publieke toegang tot bossen en natuurgebieden te promoten, aangezien het recht van de bevolking om bossen en natuurgebieden te betreden (*allemansrätten* in het Zweeds), zoals dat in bepaalde lidstaten wordt gehanteerd, veel voordelen met zich meebrengt in termen van gelijke en democratische toegang tot recreatie, waardering van ecosystemen en eerbied voor het natuurlijke erfgoed;
45. vraagt, met het oog op de doelstellingen van de EU 2020-strategie met betrekking tot nationale bosactieplannen, dat alle lidstaten en regio's een bosstrategie ontwikkelen met aandacht voor onder meer de herbebossing van rivieroeveren, de opvang van regenwater, landbouwactiviteiten en onderzoeksresultaten voor de selectie van de traditionele planten- en bomenvariëteiten en -soorten die zich het best aanpassen aan droogte;

Onderzoek betreffende bossen

46. benadrukt dat Europa dankzij al lang bestaande traditionele bosbouwpraktijken ontegenzeggelijk over knowhow op bosbouwgebied beschikt, maar dat er meer financiële middelen moeten worden vrijgemaakt voor onderzoek naar de impact van de klimaatverandering op bossen; is van mening, gezien de wetenschappelijke onzekerheid over het verloop in de tijd en de omvang van de diverse bedreigingen voor bossen, dat het noodzakelijk is financiële middelen opzij te zetten voor klimaatonderzoek, daarbij rekening houdend met de specifieke behoeften van en de specifieke oplossingen voor de verschillende bioklimaatzones, met als doel de kennis hieromtrent te vergroten;
47. vraagt de lidstaten gezamenlijke onderzoeksprogramma's voor de lange termijn op te zetten om een beter inzicht te krijgen in gevolgen en kwetsbare punten en om aanpassingsmaatregelen binnen de bosbouwsector te steunen; verzoekt de Commissie om stimulansen te bieden voor de opname in het meerjarig kader voor onderzoek en technologische ontwikkeling van projecten met betrekking tot de doorgronding van bosecosystemen en het vermogen van bosecosystemen om zich aan te passen aan de gevolgen van de klimaatverandering;
48. verzoekt de Commissie een actieplan voor te bereiden om de bossen in de Europese Unie alvast te beschermen tegen de negatieve gevolgen van de door de klimaatverandering veroorzaakte toename van insecten en ziekten;
49. verzoekt de lidstaten het onderzoek naar de klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor bossen krachtig te stimuleren, voor een breder bewustzijn te zorgen ten aanzien van de betekenis van bossen op verschillende vlakken en ten aanzien van het belang van

duurzaam bosbeheer, de opleiding en bijscholing van bosarbeiders te steunen en daarbij bijzondere aandacht te besteden aan die kennisgebieden die als gevolg van de klimaatverandering naar verwachting bijzonder belangrijk zullen worden (bevorderen van diversiteit, schadepreventie en herstel), en de uitwisseling van kennis en ervaring te bevorderen;

50. is van mening dat er, gezien de noodzaak van doelgericht onderzoek naar de "verdedigingsmogelijkheden" van ecosystemen in het bos en van prognostisch onderzoek en onderzoek naar manieren om de gevolgen van de klimaatverandering voor de gehele bosbouw- en houtsector te verzachten, coördinatie en financiering op EU-niveau nodig zijn;

De tweede pijler van het GLB

51. wijst erop dat er in de gesprekken over de toekomst van het GLB na 2013 rekening moet worden gehouden met het feit dat bossen essentiële ecologische functies vervullen en bijdragen tot het bereiken van de sociale en economische doelstellingen op het vlak van plattelandontwikkeling en tot de economieën van de lidstaten; vraagt de lidstaten en regio's daarom om bij de voorbereiding van programma's inzake plattelandontwikkeling nauw samen te werken met de bosbeheerautoriteiten en de bevolking in het algemeen, zodat het EU-beleid coherent is, en daarbij rekening te houden met het feit dat bosbouw in sommige gevallen een onafhankelijke sector van de plattelandseconomie kan vormen;
52. herhaalt dat bossen een sleutelrol spelen in de beschikbaarstelling van sociaaleconomische en ecologische collectieve goederen voor het welzijn van de maatschappij en voor de ontwikkeling van met name plattelandsgebieden; vraagt de Commissie een beleidsaanpak uit te werken die deze rol erkent en tegelijk de rechten van eigenaren eerbiedigt;
53. is bijgevolg verheugd dat de Commissie in haar recentste mededeling over de hervorming van het GLB¹ de belangrijke rol van de landbouwers erkent: ze zijn onmisbaar voor de preventie van bosbranden, ze beheren het bosareaal en beschermen de biodiversiteit tegen bedreigingen zoals plagen, en bovenal vormen ze de pijlers van het platteland doordat ze dit platteland levendig houden, hetgeen de meest doeltreffende manier is om ontvolking tegen te gaan;
54. blijft erbij dat plattelandsproducenten, producentenorganisaties en overheidsinstanties in aanmerking zouden moeten kunnen komen voor bosbouwmaatregelen onder de tweede pijler van het GLB; is van oordeel dat de Europese Unie in het kader van de nationale programma's voor plattelandontwikkeling moet voortgaan met haar steun aan de aanplanting van bossen en er tegelijkertijd moet op toezien dat deze initiatieven de markt niet verstoren, voor deze bebossing plaatselijk, ziekteresistent en brandbestendig materiaal gebruikt wordt en de bebossingsmaatregelen bijdragen tot het behoud van de biodiversiteit; beklemtoont eveneens dat bij bebossing voorrang moet worden verleend aan boomsoorten die de kwaliteit van de bodem en de biodiversiteit aanzienlijk

¹ Mededeling van de Commissie van 18 november 2010 met als titel "Het GLB tot 2020: inspelen op de uitdagingen van de toekomst inzake voedsel, natuurlijke hulpbronnen en territoriale evenwichten" (COM(2010)0672 definitief)

- verbeteren, evenwel met inachtneming van de kenmerken van de omgeving waar de bomen worden geplant, de plaatselijke soorten en de behoefte aan gemengde bossen;
55. waarschuwt er net als de Raad in zijn conclusies van 11 juni 2010 voor dat de verwaarlozing van bossen ernstige problemen kan opleveren, en dat het met name onmogelijk kan worden te garanderen dat bossen hun functies blijven vervullen;
 56. acht het noodzakelijk de oprichting van producentenverenigingen en bosbeheerinstanties die aan duurzaam bosbeheer doen, aan te moedigen en te ondersteunen, in het bijzonder in gebieden met kleine bossen, aangezien dit een positieve invloed kan hebben op de veiligstelling van de talrijke goederen en diensten die deze bossen kunnen leveren; is van mening dat dergelijke verenigingen en instanties de onderhandelingspositie van producenten binnen de bedrijfsketen voor houtproducten zouden versterken en zouden bijdragen tot het ontstaan van eerlijker concurrentievoorwaarden en tot de bestrijding van de negatieve gevolgen van de economische crisis, de internationale mededinging, de klimaatverandering en de illegale houtkap;
 57. blijft erbij dat steun voor openbare en particuliere actoren die zich inzetten voor de bescherming van de biodiversiteit van bossen, soorten, habitats en ecosysteemdiensten, moet worden verhoogd, en dat hieronder ook vrijwillige beschermingsmethoden moeten vallen evenals gebieden die NATURA 2000-gebieden met elkaar verbinden, aangezien biodiversiteit van levensbelang is voor het behoud, de ontwikkeling en de aanpassing van de landbouw;
 58. pleit voor de vervanging van het op facturen gebaseerde vergoedingssysteem door een systeem van standaardkosten of op basis van een gebied berekende kosten;
 59. pleit voor de ontwikkeling van een norm voor goede bosbouwpraktijken die als uitgangspunt kan dienen voor steun op grond van alle bosmaatregelen;
 60. pleit voor de verplichte opname van bosmilieu- en NATURA 2000-maatregelen in programma's voor plattelandsontwikkeling, en vraagt om gebiedsgebonden steun voor het Natura 2000-netwerk in de vorm van rechtstreekse betalingen;
 61. pleit voor de opname van een nieuwe GLB-maatregel voor 'het ter plaatse en elders bewaren van genetisch materiaal van bekende origine voor de bosbouw';
 62. keurt de toepassing van intellectuele eigendomsrechten op genetisch materiaal voor de bosbouw ten zeerste af;
 63. verzoekt de Commissie en de lidstaten bepalingen te garanderen voor langetermijnscenario's voor bosbouw- en bosbeschermingsprojecten in alle financieringsmechanismen van de EU;

Civiele bescherming en brandpreventie

64. is ervan overtuigd dat de preventie van bosbranden veel minder kost dan de bestrijding ervan;
65. onderstreept dat we dringend uitvoering moeten geven aan de aanbevelingen over de preventie van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen die het Parlement

onlangs heeft goedgekeurd¹, in het bijzonder de aanbevelingen over de ondersteuning van bebossings- en herbebossingsprojecten, waarbij we de voorkeur moeten geven aan inheemse soorten en gemengde bossen, ten behoeve van de diversiteit en omdat ze beter bestand zijn tegen branden, stormen en plagen; vestigt eveneens de aandacht op de bijkomende moeilijkheden waarmee eilanden en ultraperifere regio's te kampen hebben bij de bestrijding van branden; vraagt om een specifieke behandeling voor deze regio's in de verschillende beschikbare financiële instrumenten, waaronder het Solidariteitsfonds;

66. is van oordeel dat de preventie van bosbranden door middel van ruimtelijke ordening en connectiviteit, infrastructuur en opleiding stevig verankerd moet worden in het EU-beleid inzake bosbescherming, aanpassing en civiele bescherming;
67. wijst erop dat in droge gebieden en met woestijnvorming bedreigde regio's aan herbebossing met productieve soorten moet worden gedaan, aangezien dit de bevolking ten goede zal komen en hun betrokkenheid bij taken op het vlak van bosbehoud en bosbrandbestrijding zal vergroten;
68. beklemtoont dat bossen ontegenzeggelijk van groot belang zijn voor de publieke veiligheid, aangezien zij menselijke habitats beschermen tegen de negatieve gevolgen van natuurverschijnselen;

Rapportage over en berekening van emissies

69. is van mening dat het emissiehandelssysteem (ETS) in zijn huidige vorm niet compatibel is met de rapportage binnen LULUCF, voornamelijk wegens het verschil tussen de vereisten voor de jaarlijkse naleving van de regels voor industriële installaties binnen het ETS en de langere periodes die nodig zijn voor het ontstaan en zichtbaar worden van veranderingen in de opslag van koolstof in arealen, en dat er derhalve geen koppeling mag worden gelegd; verzoekt de Commissie in dit verband zich opnieuw te buigen over de beste manier om koolstofbesparingen in het kader van LULUCF-activiteiten te financieren;
70. erkent de problemen in verband met de overweging om LULUCF op te nemen in de doelstellingen van de lidstaten in het kader van de beschikking inzake de verdeling van de inspanningen; is met name bezorgd dat verschillen in de boekhoudkundige precisie en de grote natuurlijke variatie het handavingsregime uit hoofde van deze beschikking kunnen ondermijnen; pleit daarom voor aparte doelstellingen voor de LULUCF-sector;
71. wil dat de EU 2020-doelstelling inzake hernieuwbare energie en de 2 graden-doelstelling gehaald worden; maakt zich evenwel zorgen dat het korte tijdbestek dat wordt gebruikt in de huidige berekeningsmethode voor de emissie van broeikasgassen en de daaruit voortvloeiende aanname dat houtachtige biomassa koolstofneutraal is, de verwezenlijking van deze doelstellingen zouden kunnen belemmeren; vraagt dat de Commissie het IPCC raadpleegt en een nieuwe berekeningsmethode voor de emissie van broeikasgassen uitwerkt waarin langere termijnen gehanteerd worden en rekening wordt gehouden met emissies uit biomassa afkomstig van bodemgebruik, de

¹ Resolutie van het Europees Parlement van 21 september 2010 over de mededeling van de Commissie: "Een communautaire aanpak van de preventie van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen" (P7_TA-PROV(2010)0326).

verandering van bodemgebruik en bosbeheer, de koolstofcycli op nationaal niveau beoordeeld worden en de verschillende fasen in de bosbouw in aanmerking worden genomen (aanplanten, uitdunnen en oogsten);

72. stelt dat de huidige biobrandstofcriteria van de Commissie niet geschikt zijn voor houtachtige biomassa en verzoekt om de ontwikkeling van nieuwe juridisch bindende duurzaamheidscriteria voor biomassa die gebruikt wordt als energiebron; is van mening dat de Commissie kennis moet nemen van de werkzaamheden en bevindingen van Forest Europe om criteria vast te leggen die rekening houden met de mogelijke risico's van verstoring in de hernieuwbare-energiemarkt, niet uitgaan van koolstofneutraliteit, onrechtstreekse emissies aan de orde stellen en geen belemmering vormen voor de verwezenlijking van de EU 2020-doelstellingen inzake hernieuwbare energie en biodiversiteit; merkt op dat de gedetailleerde uitvoering van de criteria op lokaal niveau moet gebeuren, rekening houdend met de specifieke toestand ter plaatse;
73. pleit voor de toepassing van definities voor de bosbouw op basis van een ecologische classificatie van bossen zoals de in 2007 door het EEA voorgestelde classificatie, om op basis van biomen en successiestadia en een onderscheid te kunnen maken tussen koolstofrijke oude bossen, intensief beheerde monoculturen en andere boscategorieën, waaronder mediterraan struikgewas;
74. benadrukt het belang van de bescherming van de diversiteit van bossen in alle stadia van successie binnen de EU om de biodiversiteit van en binnen bossen te waarborgen, aangezien ieder stadium van successie voorwaarden schept voor het volgende stadium en aangezien de successie van de latere stadia zonder gecoördineerde bescherming van alle verschillende stadia ernstig in gevaar komt;

Externe dimensie

75. verzoekt de Commissie en de lidstaten in internationaal verband te werken aan de formulering van een nieuwe VN-definitie voor de bosbouw ter verduidelijking van de definities voor natuurlijke bossen op basis van de biomen, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen inheemse bossen en bossen met overwegend boommonoculturen en uitheemse soorten; merkt in dit verband op – aangezien de EU de grootste donor van overheidssteun aan de ontwikkelingslanden is (méér dan 600 miljoen euro voor de bossector in 2003) – dat deze definitie de coherentie van het beleid en de verhouding tussen kosten en resultaten zeer ten goede zou komen; betreurt het feit dat er in het groenboek geen gewag wordt gemaakt van de noodzakelijke coördinatie van het interne en externe optreden van de EU, noch van een wereldwijde, juridisch bindende overeenkomst in het kader van het VN-Bossenforum;
76. vestigt de aandacht op het belang van wereldwijde samenwerking zowel op administratief gebied als op het vlak van onderzoek, voor het vastleggen van normen en goede praktijken en voor de overdracht van technologie en wetenschappelijke kennis, vooral in de context van het systeem voor de beperking van door ontbossing en aantasting van bossen veroorzaakte emissies (REDD-systeem); wijst er eveneens op dat een eerlijke verdeling van de voordelen van het REDD-systeem niet mogelijk is zonder actieve samenwerking en zonder de uitwisseling van goede praktijken; beklemtoont het belang van het GMES-programma (programma voor wereldwijde monitoring voor milieu en veiligheid) voor het in kaart brengen, monitoren en registreren van

bosgebieden op Europees en internationaal niveau en wijst op de bijdrage die de aldus verzamelde informatie kan leveren tot de VN-onderhandelingen over de klimaatverandering;

0

0 0

77. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

TOELICHTING

Bossen in de EU: staat en bestuur

In de EU bedekken bossen en ander beboste zones meer dan 42% van het territorium¹.

Bossen bieden een **inkomen** aan miljoenen werknemers, aan ondernemers en aan 16 miljoen boseigenaars. De houtsector (FBI's) biedt meer dan twee miljoen banen, hoofdzakelijk in KMO's, en maakt een omzet van 300 miljard euro. In het bosbeheer werken 350 000 personen². Bovendien is 40% van de bossen in de EU eigendom van de overheid.

De verhouding tussen kap en jaarlijkse nettoaanwas in de EU is stabiel, en ligt bij ongeveer 60%³. Er wordt verwacht dat deze verhouding in meerdere landen boven de 100% zal stijgen, waardoor de houtvoorraad na 2020 zal slinken⁴.

De Europese bossen kunnen worden ingedeeld in vijf bioklimaatzones: de boreale, de gematigd oceanische, de gematigd continentale en de mediterrane, alsmede de berggebieden⁵ de bostypologie die het EEA heeft ontwikkeld als basis voor de beleidsbeslissingen⁶.

Voor de Europese bossen en de bosbouw bestaan er allerlei regionale en nationale modellen, die kunnen worden ingedeeld in functie van hun aanpak van de productie of van de bescherming⁷. Bossen leveren zowel grondstoffen als ecosysteemdiensten.

Bedreigingen voor de bossen

De klimaatgerelateerde bedreigingen kunnen algemeen worden ingedeeld als abiotisch (stormen, windworp, droogte, toename van het brandgevaar) of biotisch (plagen, aantasting door schimmels). De gevolgen daarvan versterken elkaar, bijvoorbeeld bij plagen: hogere temperaturen leiden tot een langere voortplantingscyclus van verschillende pathogene soorten.

Te weinig neerslag in de zomer heeft in alle zones behalve de boreale nadelige gevolgen voor **de productiviteit van de bossen**. Er wordt verwacht dat de naaldbossen op het hele Europese continent zullen slinken en minder productief zullen worden. Er wordt verwacht dat de spar voor lager gelegen gebieden een ongeschikte soort zal worden, en dat de beuk uit de mediterrane zone zal verdwijnen. **Stress door droogte** heeft in de berggebieden nadelige gevolgen voor de groei en de vitaliteit van de drie belangrijkste soorten. De productie van producten van de bosbouw andere dan hout, zoals paddenstoelen, kurk en kruiden, zal in heel Europa sterk afnemen.

¹ UN-ECE/FAO, 2000 Forest Resources of Europe, CIS, North America, Australia, Japan and New Zealand.

² Groenboek Bosbescherming en bosinformatie in de EU: onze bossen voorbereiden op de klimaatverandering, en werkdocument van de diensten van de Commissie COM(2010)66 definitief / SEC(2010)163.

³ EMA-verslag nr. 4/2009 - Progress towards the European 2010 biodiversity target.

⁴ UNECE/FAO, 2006 - Outlook for the development of European forest resources; a study prepared for the European Forest Sector Outlook Study.

⁵ Verslag aan het DG Landbouw en plattelandontwikkeling van de Europese Commissie over "Impacts of Climate Change on European Forests and Options for Adaptation (AGRI-2007-G4-06).

⁶ Technisch verslag nr. 9/2006 van het EMA "European forest types Categories and types for sustainable forest management reporting and policy".

⁷ Verslag uit 2009 aan het DG milieu van de Europese Commissie "opties voor een EU-aanpak van de bescherming van de Europese bossen tegen schadelijke effecten" (ENV.B.1/ETU/2008/0049).

De gevolgen voor de boreale bossen van de verwachte **massale uitbraak van plagen** vanwege hun uitbreiding naar het noorden zijn nog steeds niet bekend. Bovendien worden de **winters zachter**, en de bossen kwetsbaarder voor windworp, wat **de toegang voor de houtkap bemoeilijkt**. Er wordt verwacht dat de berkenbossen in diezelfde zone tegen het jaar 2100 tot 10% van hun huidige areaal zullen slinken^{1,2}.

Het brandgevaar stijgt overal in continentaal Europa, met name in het Middellandse Zeegebied, waardoor onvoorspelbare plagen zullen uitbreken voor alle drie soorten. Er wordt verwacht dat de beuk uit deze zone vrijwel zal verdwijnen.

De uitbraak van plagen zal voor alle naaldbossen nadelige gevolgen hebben.

De fragmentatie van de bossen, waardoor er meer raakvlakken komen tussen de natuur en rurale of urbane gebieden, is een ernstige bedreiging voor de continentale bossen.

Dat leidt tot bossterfte en veranderingen in de soortensamenstelling.

Er bestaat maar weinig onderzoek naar de bedreigingen voor de hele samenleving door het verloren gaan van beschermingsfuncties. In de berggebieden zal de afnemende capaciteit voor het opvangen van pieken in de waterafstroming waarschijnlijk nadelige gevolgen hebben voor verschillende beschermingsfuncties (met name in verband met overstromingen en de waterkwaliteit). In het Middellandse Zeegebied zullen bosbranden gecombineerd met overstromingen leiden tot erosie, omdat de regeneratiecapaciteit van de planten afneemt, wat tot nog meer woestijnvorming leidt.

De vraag naar houtachtige biomassa voor de opwekking van energie blijkt een bedreiging te zijn voor de bossen en voor de traditionele houtsector. De veronderstelling dat houtachtige biomassa koolstofneutraal is³ laat buiten beschouwing dat er veel tijd nodig is voor het resorberen van de “koolstofschuld”, die afhankelijk is van de productiviteit van de bomen en van het eerdere landgebruik en landbeheer⁴. Die bedreiging houdt verband met vergelijkbare tekortkomingen in de bepalingen van UNFCCC/LULUCF.

Het Europees perspectief

De beleidsvormen van de Gemeenschap die gevolgen hebben voor de bossen zijn onder andere het GLB (8 miljard euro in de tweede pijler), het milieubeleid (met name de biodiversiteit en water), het energie-, industrie-, handels-, onderzoeks- en cohesiebeleid, alsmede het regionaal beleid en het solidariteitsfonds, waarbij een coherente aanpak van de bosbescherming soms ver te zoeken is.

De Raad en het EP staan volledig achter de bosbescherming, en hebben dat bewezen door verordeningen over de preventie van bosbranden (2158/1992), de bewaking (2152/2003) en de vaststelling van de verplichtingen van marktdeelnemers die hout en houtproducten op de

¹ Virtanen, T., Neuvonen, S. & Nikula, A. (1998). Modelling topoclimatic patterns of egg mortality of *Epirrita autumnata* (Lep: Geometridae) with Geographical Information System: predictions in current climate and scenarios with warmer climate. *J. appl. Ecol.* 35, 311–322.

² Virtanen, T. & Neuvonen, S. (1999). Performance of Moth Larvae on Birch in Relation to Altitude, Climate, Host Quality and Parasitoids *Oecologia* Vol. 120, No 1, pp 92-101.

³ Richtlijn 2009/28 EC inzake hernieuwbare energie.

⁴ Bird N., Pena N. & Zanchi J. (2010) The upfront carbon debt of bioenergy, Joanneum Research Institute, Graz.

markt brengen (995/2010) op basis van art. 175 VEU, nu 192 VWEU¹. De bosbescherming moet ook worden gezien in de context van de preventie van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen² en de aanpassingsstrategie^{3,4}.

De bosbouwstrategie van de EU van 1998⁵ heeft geleid tot het niet bindende 2006 EU Forest Action Plan-FAP⁶, waarin wordt gestreefd naar

1. de versterking van het concurrentievermogen op de lange termijn
2. de verbetering en bescherming van het milieu
3. het bijdragen tot de levenskwaliteit
4. de bevordering van coördinatie en communicatie

In haar tussentijdse evaluatie van het FAP stelt de Commissie vast dat er weliswaar veel vooruitgang is geboekt bij de acties van doelstelling 1, maar dat de tenuitvoerlegging van alle andere acties ontoereikend was⁷. De grootste tekortkomingen houden verband met het verbeteren van de bescherming en het behoud van de biodiversiteit: 66% van de bossen hebben de status “ongunstig slecht/ontoereikend”⁸. Er is weinig gedaan aan voorlichting en informatie, aan de beschermingsfuncties en aan urbane en peri-urbane bossen.

Dat staat haaks op de prioriteiten van de Europese burgers. Uit de *forest perception study* van de Commissie blijkt dat verreweg de meeste burgers (44%) het behoud en de bescherming als het belangrijkste onderwerp voor het bosbouwbeleid beschouwen. Daarna komen de gezondheid van de bossen en de vervuiling (15,4%), de klimaatverandering (12,5%) en de opbrengst (8%)⁹.

Bij de acties binnen het FAP voor de coördinatie en de communicatie wordt slechts langzaam vooruitgang geboekt, omdat er te weinig Nationale Programma's voor de Bosbouw (NFP's) worden ingediend bij het Permanent Comité voor de Bosbouw (SFC).

Alle lidstaten van de EU nemen deel aan het **proces *Forest Europe***, waar in de afgelopen twintig jaar een gezamenlijke aanpak van SFM is ontwikkeld.

Op basis daarvan zal een actief en preventief SFM, waarin rekening kan worden gehouden met nationale en regionale prioriteiten, misschien verplicht worden gesteld in de EU. Aangezien er al heel veel wetenschappelijk werk is verricht aan *Forest Europe* zal de uitvoering ervan slechts lage kosten en administratieve lasten met zich mee brengen.

In verband met het beleid voor biomassa kan “een actie op het EU-niveau garanderen dat de

¹ Zie ook de arresten van het ECHT in de zaken 164/97 en 165/97.

² Een communautaire aanpak van de preventie van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen COM(2009) 82 definitief.

³ Witboek “Aanpassing aan de klimaatverandering: naar een Europees actiekader” COM(2009) 147.

⁴ Resolutie van het EP van 6 mei 2010 over het Witboek van de Commissie: “Aanpassing aan de klimaatverandering: naar een Europees actiekader” (P7_TA-PROV(2010)0154).

⁵ Resolutie van de Raad over een bosbouwstrategie (PB C 56/1 26 februari 1999).

⁶ COM(2006) 302 definitief.

⁷ Tussentijdse evaluatie van de tenuitvoerlegging van het EU Forest Action Plan 2006-2011 door een extern evaluatieteam (dienstencontract nr.30-CE-0227729/00-59).

⁸ “Samenvattend verslag over de staat van instandhouding van habitattypes en soorten, als vereist krachtens artikel 17 van de habitatrichtlijn” (COM (2009) 358 definitief).

⁹ “Shaping forest communication in the European Union: public perceptions of forests and forestry” (Tender no. AGRI-2008-EVAL-10 // Framework Contract No. 30-CE-0101908/00-50).

gezamenlijke milieubescherming wordt bereikt zonder te leiden tot scheefftrekkingen op de interne markt ¹.

Uw rapporteur is van mening dat deze actie moet leiden tot wettelijk bindende criteria voor de duurzaamheid, waarbij we de veronderstelde koolstofneutraliteit nog eens in overweging moeten nemen en uit moeten gaan van een wetenschappelijk gefundeerde berekeningsmethode van de emissie van broeikasgassen, waarin rekening wordt gehouden dat houtachtige biomassa een zaak van meerdere jaren is, en met de veranderingen van de emissies vanwege veranderingen in het landgebruik en het bosbeheer. Bovendien moeten er voor alle vormen van biomassa ILUC-factoren worden ontwikkeld.

Daarom is het opnemen van de LULUCF-sector in het ETS van de EU – dat primair is ontwikkeld voor de jaarlijkse emissies van industriële installaties – dubieus, vanwege problemen met de compatibiliteit.

De EU zou op het internationale niveau moeten streven naar definities van een gediversifieerd bos, gebaseerd op de biomen, en rekening houdende met de biodiversiteit, de bodem en de sociale dimensie, waarbij de nadruk moet worden gelegd op het behoud van koolstofarme primaire oerbossen. Dit is essentieel om te garanderen dat financiële vastleggingen voor de biodiversiteit en voor REDD+ niet terechtkomen in dubieuze projecten.

Bosinformatie: de basis voor de besluitvorming

De bosinformatie is ontoereikend, omdat er te weinig verplichtingen zijn voor de financiering en voor de rapportage, zoals voorzien in de verstreken Verordening (EG) nr. 2152/2003. Die verordening zou weer moeten worden ingevoerd, rekening houdende met de informatie die nodig is in verband met de klimaatbedreigingen, maar ook met de toenemende behoefte aan informatieverstrekking voor de CBD en de UNFCCC, om de veranderingen in de biodiversiteit van de bossen en in de koolstofopslag goed weer te geven. De informatie op het niveau van de EU zou gebaseerd moeten zijn op compatibele mechanismen, geharmoniseerde definities en vergelijkbare gegevens van de nationale bosinventarissen en andere relevante bronnen.

Bosinformatie is ook relevant voor de milieurekeningen, het initiatief “het BBP en verder” en de concrete toepassing van het stelsel van betalingen voor ecosysteemdiensten (PES).

Het verhogen van de aanpassingscapaciteit door SFM

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de *inherente capaciteit (van het ecosysteem)*, waarbij wordt vertrouwd op de genetische diversiteit van de bossen, inclusief de biodiversiteit van de bodem, en de *sociaaleconomische capaciteit* van de bosbouwsector, in de vorm van knowhow and kapitaalintensiteit.

Uw rapporteur erkent het bestaan van de **aanpassingscapaciteit van de bosbouw in de EU**, hij stelt echter vast dat die uiteindelijk aangewezen is op de inherente capaciteit van de bossen: een respons ex post op verschillende dreigingen is misschien wel mogelijk, maar

¹ SEC(2010) 65 Werkdocument van de diensten van de Commissie – samenvatting van de effectevaluatie – begeleidend document bij het verslag van de Commissie betreffende de duurzaamheidseisen voor het gebruik van vaste en gasvormige biomassa bij elektriciteitsproductie, verwarming en koeling COM(2010) 11 definitief.

financieel niet haalbaar, voor openbare noch voor particuliere actoren.

Verschillende lidstaten – maar zeker niet in alle – gebruiken SFM, en leggen daarbij de nadruk op de houtopbrengst op de lange termijn. Een actief of preventief **SFM biedt een kader**, waarbij rekening wordt gehouden met nationale en regionale prioriteiten.

De belangrijkste mogelijkheden voor actieve aanpassing zijn gebaseerd op natuurlijk herstel, genetische diversiteit en het verhogen van de diversiteit gemeten aan de structuur en de soortensamenstelling als de maatregelen om de weerbaarheid van het bos te verhogen, los van het type bos en de gemaakte beheerskeuzen¹.

Verdere maatregelen zijn onder andere oogst- en vervoerstechnologieën voor de boreale regio en het beheer van de hoeveelheid brandbare materie voor het Middellandse Zeegebied.

Uw rapporteur is van mening dat het versterken van het weerstandsvermogen van alle ecosystemen de meest kostenefficiënte reactie op de klimaatverandering is, waarbij moet worden uitgegaan van zowel afzwakking als aanpassing^{2,3,4,5,6}, en dat het voor het beheer een essentiële vereiste is dat de alle belanghebbenden beschikken over meer **relevante kennis**. De **samenwerking** tussen alle belanghebbenden moet zo snel mogelijk leiden tot een samenhangende aanpak van de aanpassing die *in de samenleving in alle lidstaten* nodig is, waarbij rekening moet worden gehouden met alle denkbare scenario's.

Een grotere EU-bijdrage aan de bosbescherming

De klimaatverandering leidt er per definitie toe dat het beleid van de lidstaten voor de bosbescherming ontoereikend wordt.

De randvoorwaarden zijn essentieel: alle EU-middelen, voor welk instrument dan ook, moeten klimaatbestendig zijn en rekening houden met de biodiversiteit^{7,8}, de waterdimensie en de behoefte aan wilde natuur⁹.

Uw rapporteur staat achter **verplichte NFP's** als een manier om te garanderen dat de regels worden gerespecteerd, en uit te gaan van de **consensus** binnen **Forest Europe over SFM**. NFP's zouden ten minste perioden van vijf jaar moeten bestrijken, gebaseerd op precieze en kwantificeerbare criteria voor de evaluatie ex ante en ex post en op de integratie van het bosbeheer gebaseerd op aanpassing en preventie. De Commissie moet richtsnoeren voor NFP's publiceren, om ze op te kunnen nemen in een breder aanpassingskader voor de bossen.

¹ Verslag aan het DG Landbouw en plattelandsontwikkeling van de Europese Commissie over “Impacts of Climate Change on European Forests and Options for Adaptation (AGRI-2007-G4-06).

² UNEP (2009) “The Natural Fix? The role of ecosystems in climate mitigation”.

³ Wereldbank (2009) “Convenient Solutions to an Inconvenient Truth: Ecosystem based Approaches to Climate Change”.

⁴ Towards a Strategy on Climate Change, Ecosystem Services and Biodiversity - A discussion paper prepared by the EU Ad Hoc Expert Working Group on Biodiversity, 2009.

⁵ TEEB (2009) The Economics of Ecosystems and Biodiversity: Climate Issues Update. September 2009.

⁶ Swedish National Scientific Council on Biological Diversity “Biodiversity, Ecosystem Services and Resilience - Governance for a Future with Global Changes, 2009.

⁷ Speciaal verslag nr.9/2004 van de Europese Rekenkamer over Forestry Measures within Rural Development Policy (samen met de antwoorden van de Commissie).

⁸ Resolutie van het EP van 21 september 2010 over de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving tot behoud van de biodiversiteit (P7_TA(2010)0325).

⁹ Resolutie van het Europees Parlement van 3 februari 2009 over de wilde natuur in Europa P6_TA(2009)0034.

Gezien de omvang van de bedreigingen en van het totale bosareaal in de EU moeten er meer financiële middelen uit de tweede pijler van het GLB ter beschikking worden gesteld voor de bossen, voor zover er NFP's en operationele beheersplannen bestaan die gebaseerd zijn op de EU-strategie voor de biodiversiteit en op een lange looptijd voor bosbouwprojecten binnen SFM. Ook openbare actoren en producentenorganisaties zouden in aanmerking moeten komen voor subsidies, waarbij het accent moet worden verlegd naar een betaling op basis van het areaal en ook rekening moet worden gehouden met behoudsmaatregelen in situ en ex situ.

Een actief SFM moet duidelijk worden gemainstreamd en prioriteit krijgen in **onderzoek en praktijk**, en zou ook rekening moeten houden met het feit dat 40% van de EU-bossen staats eigendom zijn. **De methodes voor het behoud van de soorten en voor de boomkwekerijen** zouden ook moeten gelden voor microbiale en fungale soorten. In situ onderzoek naar mycorrhizale symbiose zou gericht moeten worden bevorderd.

De betalingen voor ecosystemendiensten (PES) zouden moeten worden geformaliseerd met het oog op de volgende financiële vooruitzichten, waarbij moet worden uitgegaan van het succes van de projecten voor bosbouw en water¹.

Het beleid voor de burgerbescherming zou ook gericht moeten zijn op het versterken van de beschermende functie van de bossen, en de bebossing bevorderen om overstromingen, bosbranden en erosie te verhinderen.

De **verordening inzake de brandpreventie** zou zo snel mogelijk weer moeten worden ingevoerd, waarbij men verder moet gaan dan de huidige bepalingen voor de plattelandsontwikkeling en de nadruk moet leggen op landschapsbeheer en de geleidelijke invoering van brandbestendige plaatselijke soorten, zoals de *Quercus Spp.*

De aanpassing en de weerbaarheid van de bossen moet bijzondere aandacht krijgen bij het oprichten van een EU-fonds voor de aanpassing.

Richtlijn 105/1995, die samen met het op facturen gebaseerde systeem van het GLB rendement misschien meer belooft dan aanpassing, zou moeten worden herzien, om de regels voor het op de markt brengen van plaatselijke soorten te vereenvoudigen. De bescherming in situ van genetische hulpbronnen voor de bosbouw is het belangrijkste collectieve project om gemeenschappen en bedrijfstakken die van het bos afhankelijk zijn in staat te stellen om te floreren.

¹ IUCN Regional Office for Europe, IUCN Environmental Law Centre, Confederation for European Forest Owners Final report study on the Economic value of groundwater and biodiversity in European forests, 2009.

8.12.2010

ADVIES VAN DE COMMISSIE LANDBOUW EN PLATTELANDSONTWIKKELING(*)

aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

inzake het Groenboek van de Commissie over Bosbescherming en bosinformatie in de EU:
Onze bossen voorbereiden op de klimaatverandering
(2010/2106(INI))

Rapporteur voor advies(*): Rareş-Lucian Niculescu

(*) Medeverantwoordelijke commissie – Artikel 50 van het Reglement

SUGGESTIES

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling verzoekt de ten principale bevoegde Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. geeft uiting aan zijn tevredenheid met het Groenboek van de Commissie over bosbescherming en bosinformatie in de EU: onze bossen voorbereiden op de klimaatverandering; onderstreept de nauwe band die er bestaat tussen bosbouw en landbouw, activiteiten die beide sterk beïnvloed worden door de klimaatverandering; is van oordeel dat de strategie van de EU voor de bossen moet worden aangescherpt, met als doel het beheer van de bossen te verbeteren en het voortbestaan ervan te verzekeren en dat deze strategie gericht moet zijn op zowel bescherming van de bossen als een duurzaam gebruik van de houtreserves, aangezien de bossen een belangrijke bijdrage leveren aan oplossingen voor het probleem van de klimaatverandering en de andere nieuwe problemen, en is van mening dat een dergelijke strategie gericht moet zijn op het bereiken van een hoge weerstandskracht van de bossen;
2. wijst erop dat de strategie voor het bosbeheer, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel, in de eerste plaats een aangelegenheid van de lidstaten moet blijven, waarbij de Europese Unie aanvullende steun kan leveren; wijst op de noodzaak om maatregelen te nemen op een adequaat niveau, al naar geval dat van de regio, de lidstaat of de Europese Unie; benadrukt dat een dergelijk strategisch kader bijdraagt tot de coördinatie van de maatregelen op nationaal en communautair niveau en een positieve invloed zou hebben op

het aanzien van de Europese Unie bij internationale onderhandelingen over de bestrijding van de klimaatverandering;

3. is van oordeel dat de Europese Unie actief kan zijn bij het ondersteunen, coördineren en aanvullen van de maatregelen die de lidstaten nemen op het gebied van de bosbouw; en de doelstelling moet nastreven van het verzekeren van een duurzame ontwikkeling van de bosbouwsector en tevens een bijdrage moet leveren aan de verhoging van de kwaliteit van het bestaan van de Europese burgers door het onderhouden van alle goederen en diensten die de bossen verschaffen op economisch, sociaal, cultureel en ecologisch gebied;
4. merkt op dat de klimaatverandering uiteenlopende repercussies zal hebben voor de verschillende typen bossen in Europa, hetgeen betekent dat de aanpassingsstrategieën op regionaal of lokaal niveau moeten worden uitgestippeld, maar dat, waar communautaire actie een duidelijke toegevoegde waarde heeft, deze maatregelen op EU-niveau moeten worden gecoördineerd; in het kader van deze strategieën moet zo veel mogelijk aandacht worden besteed aan de uiteenlopende regionale omstandigheden voor de bosbouw en met name moet rekening worden gehouden met de uiteenlopende kansen en gevaren voor het bosmilieu in Noord- en Zuid-Europa;
5. merkt op dat de bossen 45% van de oppervlakte van de Europese Unie beslaan en dat de bosbouw, tezamen met de primaire industrieën die op de bosbouw gebaseerd zijn, ongeveer 2,5 miljoen arbeidsplaatsen verschaft met een omzet van € 300 miljard, dat de bossen niet allen van essentiële betekenis zijn voor het natuurlijk milieu, maar ook bijdragen aan het bereiken van sociale en economische doelstellingen, bijvoorbeeld door timmerhout te verschaffen, en bijdragen tot de verbetering van het algemene levensmilieu voor de plattelandsgebieden en de bescherming van de gewassen, dat de bossen een belangrijke bron van inkomsten vormen, niet alleen voor plattelandsgemeenschappen maar ook voor de nationale economieën, inkomsten die afkomstig zijn van houtkap en andere bosbouwactiviteiten, maar ook aan jacht, visvangst, toerisme en verzameling van wilde bessen, en onderstreept ook de belangrijke bijdrage die bossen leveren bij de preventie van branden, alsook van droogte, woestijnvorming en bodemerosie;
6. is van oordeel dat de exploitatie der bossen nauw samenhangt met de landbouw, omdat in Europa de meeste bosbezitters ook exploitanten van een landbouwbedrijf zijn; erkent echter dat de bosbouw een onafhankelijke sector van de plattelandseconomie is, met name in gebieden die buiten de reikwijdte van de landbouw liggen of die van bijzondere waarde zijn voor natuurbehoud en vrijetijdsactiviteiten;
7. beklemtoont dat in het bosbeleid, omdat boswetgeving gevolgen heeft voor miljoenen kleine boseigenaren, altijd een evenwicht moeten worden gevonden tussen eerbiediging van de eigendomsrechten van eigenaren en de vereisten ten aanzien van het leveren van publieke goederen;
8. is van oordeel dat het mogelijk is land- en bosbouw als een geïntegreerd geheel te laten functioneren, waarbij weliswaar de met productie samenhangende aspecten van essentieel belang zijn, zolang ze tenminste niet in strijd zijn met het belang van het behoud van de bossen en de andere positieve effecten van de bossen, en dat er een juiste balans moet worden gevonden tussen de beide sectoren en er moet worden gezorgd voor een juiste interactie tussen hen, bij voorbeeld door een doelmatiger allocatie van de beschikbare

financiële middelen; wijst erop dat de bescherming van de bossen een groot aantal beleidsdoelstellingen ten goede komt; merkt op dat de meeste Europese maatregelen ten aanzien van de bosbouw gefinancierd worden in het kader van de tweede peiler van het GLB en dat daarom de financiële bijdrage van de EU aan de landbouw tenminste op hetzelfde peil moet blijven, terwijl er ook moet worden gezocht naar andere instrumenten voor de financiering van deze activiteiten;

9. wijst erop dat bossen de voornaamste koolstofput vormen en daardoor een cardinale rol spelen in de bestrijding van de klimaatverandering; acht het daarom van levensbelang dat de Europese Unie een gezamenlijke strategie op gang brengt ter bestrijding van factoren die achteruitgang van de bossen veroorzaken, zoals bosbranden en luchtvervuiling;
10. merkt op dat de ecosystemen van landbouw en bosbouw gevoelig zijn voor de klimaatverandering, waarvan de verschijnselen in toenemend aantal en met toenemende frequentie, ernst en intensiteit aan de dag treden, aangezien er in een groot aantal regio's van de aarde sprake is geweest van bosschade ten gevolge van bosbranden en parasieten, alsook van grootschalige en ongecontroleerde ontbossing; stelt echter vast dat het landoppervlak dat in Europa, volgens het onderzoek naar de toestand van het Europese bos in 2007, bedekt is met bos de afgelopen 15 jaar met ongeveer 13 miljoen ha is toegenomen; wijst erop dat bossen eveneens een belangrijke rol spelen bij de regulering van de waterafvoer van rivieren, de kwaliteit van het water en de bescherming van belangrijke waterbronnen, landschapsbehoud, behoud van de vruchtbaarheid van de bodem en bescherming van de bodem tegen erosie (met name in berggebieden) en woestijnvorming (met name in droge gebieden), allemaal aspecten die van belang zijn voor de landbouw
11. wijst erop dat soortenverscheidenheid van levensbelang is voor behoud en ontwikkeling van de landbouw en dat bossen een doorslaggevende rol spelen in het behoud van de biologische verscheidenheid; wijst er met nadruk op dat de door de ecosystemen in bossen gewaarborgde biologische verscheidenheid en de hierdoor uitgevoerde ecologische functies worden beschouwd als deel van het erfgoed van de mensheid;
12. wijst erop dat de bosbouwstrategie van de EU van 1998 en het actieplan 2006 voor de bossen moeten worden bijgewerkt zodat zij de dimensie klimaatverandering en ruimere thema's in verband met bescherming van de bossen omvatten;
13. acht een actief bosbeheer van grote betekenis vanwege de bijdrage die dit levert aan de Strategie van de EU voor 2020 en zijn betekenis voor de economische groei en het scheppen van arbeidsplaatsen en voor de strategie van de EU op energiegebied en onderstreept dat het grote potentieel van de bossen als bron van hernieuwbare energie en van hernieuwbare grondstoffen thans nog te weinig geëxploiteerd wordt; staat daarom positief tegenover het initiatief van de Europese Commissie om de burgers te raadplegen over de rol die landbouw en bosbouw spelen bij de verwezenlijking van doelstellingen die verband houden met de klimaatverandering;
14. verzoekt de Europese Commissie om voorstellen in te dienen over de wijze waarop de vermindering van de emissie van kooldioxide via vervanging van producten en bouwmaterialen tijdens de productie waarvan op grote schaal CO₂ in de atmosfeer wordt gestoten en het binden van koolstof via opvoering van het gebruik van hout, kan worden

geoptimaliseerd; is van mening dat de bijdrage die de bosbouwsector levert aan de bestrijding van de klimaatverandering door opnemings van bossen in de ETS van de EU tot het hoogste niveau wordt opgevoerd door aan de bosbouw toegang te verlenen tot de marktmechanismen voor koolstofkrediet;

15. wijst erop dat de Commissie snel de tegenstrijdigheden moet aanpakken tussen de doelen van de wetgeving inzake bossen en het landbouwbeleid; dringt aan op samenhang tussen de verschillende vormen van EU-beleid, met name inzake bos- en landbouw, maar eveneens inzake duurzame energie, biologische verscheidenheid, industrie, onderzoek en de Europa 2020-strategie;
16. herinnert aan de bijdrage die de landbouwers aan de vergroting van bosbestanden leveren door het planten van bomen en de invoering van gestratificeerde landbouw-bosbouwssystemen, waardoor het bosareaal bijvoorbeeld vergroot wordt door het beplanten van gedegradeerde gronden, en door het aanleggen van beschermende boomgordels en het identificeren van resistente soorten; is van oordeel dat de Europese Unie in het kader van de nationale programma's voor plattelandsontwikkeling moet voortgaan met haar steun aan de aanplant van bossen en er tegelijkertijd op toezien dat deze initiatieven de markt niet verstoren;
17. is van oordeel dat de wilde soorten die meestal de gunstige habitats in het bos bewonen bijzondere aandacht van de kant van de eigenaars verdienen, daar zij bijdragen tot behoud van de biologische verscheidenheid;
18. is van mening dat er, gezien de noodzaak van doelmatig onderzoek naar de "verdedigingsmogelijkheden" van ecosystemen in het bos en van prognostisch onderzoek en onderzoek naar opvang van de gevolgen van de klimaatverandering voor de gehele bosbouw- en houtsector, coördinatie en kredieten op EU-niveau nodig zijn;
19. is van oordeel dat bossen zeer waardevolle publieke goederen produceren, die tot dusverre op de markt onvoldoende werden beloond, en dat de Europese Unie uit haar financieringsinstrumenten aan de bosbezitters assistentie, informatie en stimulansen moet verstrekken om hen te belonen voor hun inspanningen bij de bescherming van de genetische verscheidenheid van de bossen; onderstreept nogmaals de noodzaak van de beschikbaarstelling van voldoende middelen voor de bosbouwmaatregelen van de EU, waarbij landbouwers en bosbouwers beloond worden voor het verstrekken van deze publieke goederen, waarbij ook moet worden gedacht aan de opslag en de substitutie-effecten in het kader van het gebruik van hout; wijst er met klem op dat deze Europese stimuleringsmaatregelen niet mogen botsen met de soepel werkende markt van houtproducten, papier, pulp en energieproductie;
20. is van oordeel dat de EU actief kan zijn bij het ondersteunen, coördineren en aanvullen van de door de lidstaten genomen maatregelen teneinde richtsnoeren voor beste praktijken vast te stellen om te helpen verzekeren dat de bossen de effecten van de klimaatverandering kunnen weerstaan en dat deze richtsnoeren moeten worden afgestemd op de behoeften van de boseigenaars en lokale gemeenschappen en gebaseerd moeten zijn op de beginselen van een duurzaam bosbeheer; beklemtoont dat buitensporige regelgeving houtproducten minder concurrerend zal maken ten opzichte van niet-hernieuwbare en energie-intensieve materialen zoals plastics, aluminium en beton, en derhalve de

mogelijkheden voor de EU om haar klimaatdoelstellingen te verwezenlijken negatief zal beïnvloeden;

21. acht het noodzakelijk dat er verbetering komt in de verenigingen van boscijgezaars en dat deze verenigingen moeten worden aangemoedigd om een duurzaam bosbeheer in de praktijk te brengen, aangezien dit een essentieel instrument is voor een evenwichtige verstrekking van de vele goederen en diensten die de bossen kunnen leveren, en een dergelijk beheer ook de grondslag vormt voor maatregelen voor de aanpassing van de klimaatverandering, en is verder van mening dat deze verenigingen ook het thans ongebruikte potentieel voor houtproductie kunnen opvoeren en kunnen bijdragen tot een sterke positie van de boscijgezaars binnen de handelsketen voor houtproducten; acht het noodzakelijk om de oprichting aan te moedigen van een netwerk van organisaties van boscijgezaars in Europa, ten einde de uitwisseling van informatie en beste praktijken te bevorderen en de bevoorrading te concentreren;
22. is van oordeel dat de EU een duurzaam bosbeheer moet ondersteunen door financiële steun voor bosbouwactiviteiten die een dergelijk beheer ten goede komen en dat er stimulansen moeten worden geboden voor de oprichting van organisaties voor bosbeheer, vooral in gebieden die gekenmerkt worden door kleine bosbezittingen, en dat er in dit verband speciale aandacht moet worden geschonken aan kleine en middelgrote bosbouwondernemingen, waarvan de modernisering en herstructurering moet worden aangemoedigd om ze in staat te stellen het hoofd te bieden aan de nieuwe uitdagingen van de klimaatverandering, om illegale houtkap te bestrijden en het hoofd te bieden aan de economische crisis en de internationale concurrentie;
23. wijst eveneens op de centrale rol die boeren spelen bij de voorkoming van branden; acht het dan ook noodzakelijk dat ervoor wordt gezorgd dat de landbouw een rendabele activiteit blijft om de beëindiging van de productie en de ontvolking van plattlandsgebieden in toom te houden, daar de situatie met betrekking tot bosbranden hierdoor veel ernstiger zou worden;
24. wijst erop dat aanhoudende droogteperiodes, ten gevolge van de klimaatverandering, in de afgelopen jaren verantwoordelijk zijn geweest voor het toenemende aantal bosbranden in sommige lidstaten; herinnert aan zijn voorstellen ten aanzien van bosbranden, die het gedaan heeft in zijn advies over de preventie van natuurlijke en door mensen veroorzaakte rampen, waarin het met name de noodzaak van solidariteit tussen de lidstaten onderstreepte, alsook de voordelen van een Europese task force en een Europese databas van verslagen over economische en sociale rampen, in het kader waarvan er ook kaarten moeten worden opgesteld van gebieden met een verhoogd risico; vestigt de aandacht op het belang om bij bosbouw- en herbebossingsprojecten voorrang te verlenen aan bossen met inheemse soorten, bossen met een grote soortenrijkdom en gemengde bossen; herinnert ook aan zijn voorstellen voor een beter functioneren van het Europees Solidariteitsfonds en de noodzaak van een grotere operationele capaciteit van en coördinatie tussen de verschillende instrumenten van de Gemeenschap voor het verlenen van steun in geval van natuurrampen;
25. vestigt de aandacht op de bijkomende moeilijkheden die eilanden en afgelegen regio's ondervinden bij de aanpak van bosbranden; vestigt de aandacht op de bijkomende

moeilijkheden die eilanden en afgelegen regio's ondervinden bij de aanpak van bosbranden;

26. wijst erop dat het, om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen, noodzakelijk is maatregelen te nemen die bijdragen tot de financiële stabiliteit van de investeringen in bossen, zoals verzekeringssteun;
27. steunt de maatregelen op EU-niveau in verband met het opzetten van een controlesysteem voor de bossen, het verstrekken van informatie over bossen die zou bijdragen tot verbetering van het bosbeheer, en het op grensoverschrijdende schaal volgen van abiotische en biotische gevaren.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	1.12.2010
Uitslag eindstemming	+: 32 -: 1 0: 5
Bij de eindstemming aanwezige leden	John Stuart Agnew, Richard Ashworth, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Sergio Gutiérrez Prieto, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Elisabeth Köstinger, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Wojciech Michał Olejniczak, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Ulrike Rodust, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Spyros Danellis, Bas Eickhout, Marian Harkin, Giovanni La Via, Véronique Mathieu, Maria do Céu Patrão Neves, Daciana Octavia Sârbu, Dimitar Stoyanov, Milan Zver
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Reimer Böge, Ingeborg Gräßle, Heide Rühle

12.11.2010

ADVIES VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE

aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

over het Groenboek van de Commissie over bosbescherming en bosinformatie in de EU: onze bossen voorbereiden op de klimaatverandering (2010/2106(INI))

Rapporteur: Lena Ek

SUGGESTIES

De Commissie industrie, onderzoek en energie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat groeiende bomen koolstof uit de atmosfeer opslaan en een belangrijke koolstofbron en koolstofput zijn, en dat de hoeveelheid koolstof in de houtbiomassa in Europa op dit moment naar schatting met 116 miljoen MT per jaar toeneemt doordat het bosareaal in Europa groter wordt,
- B. overwegende dat de langetermijntrend van toenemende bosbedekking in de Europese Unie volgens de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UNECE) van stabiele aard is,
- C. overwegende dat Europa een totaalareaal van bos en ander bebost land van 177 miljoen hectare heeft, dat 42% van haar landmassa bedekt,
- D. overwegende dat de verscheidenheid van de natuurlijke omstandigheden in de diverse bosregio's in Europa enorm is, gaande van subarctisch tot mediterraan en van alpien gebied tot laagland en met inbegrip van verdrinken land en delta's,
- E. overwegende dat bossen voor de inkomsten van miljoenen werkers, ondernemers en boseigenaren zorgen en een belangrijke bijdrage leveren aan de economische groei, werkgelegenheid en welvaart,
- F. overwegende dat de sector in 2005 een omzet had van ongeveer EUR 380 miljard, oftewel

ongeveer 9% van het BBP in Europa,

- G. overwegende dat duurzaam bosbeheer, met inbegrip van bosbescherming, van fundamenteel belang is om bossen gediversifieerd, gezond en veerkrachtig te houden,
- H. overwegende dat actief en duurzaam beheerde bossen één van de meest doeltreffende middelen vormen om CO₂ uit de atmosfeer op te slaan,
- I. overwegende dat de bosbouwsector uitermate belangrijk is in plattelandsgebieden en dat de 350 000 ondernemingen in deze sector werk bieden aan zo'n drie miljoen mensen, d.w.z. 8,6% van alle werknemers in de productiesector in Europa,
 - 1. sluit zich aan bij het standpunt van de Commissie dat bossen moeten worden gezien als één van de belangrijkste instrumenten voor het terugdringen van de factoren die bijdragen aan de klimaatverandering, bijvoorbeeld doordat ze CO₂ uit de atmosfeer opslaan; benadrukt dat duurzaam bosbeheer – met inbegrip van bosbescherming en aan de verschillende situaties in Europa aangepast bosherstel – van centraal belang is opdat de EU haar klimaatdoelstellingen kan verwezenlijken en de diversiteit van haar bossen kan beschermen, die namelijk verscheidene voor de samenleving essentiële ecosystemediensten (bevoorrading met bouwhout, opslag van CO₂ en bescherming tegen natuurrampen) en cultuurdiensten (duurzaam toerisme) leveren;
 - 2. is van oordeel dat een krachtdadig beleid voor het aanpakken van de klimaatverandering probleemloos samengaat met het streven om de bosbouwsector verder te ontwikkelen tot een belangrijke industrietaak in Europa; is van oordeel dat de bosbouwindustrie verder moet worden ontwikkeld zodat zij in de toekomst kan blijven bijdragen aan duurzame economische groei, de schepping van nieuwe banen en de strijd tegen de klimaatverandering;
 - 3. wijst op het feit dat bosbouw in een aantal lidstaten al in grote mate steunt op het beginsel van duurzaamheid, maar dat dit beginsel in de bosbouwsector in andere lidstaten nog niet evenveel ingang heeft gevonden; is van oordeel dat de EU ervoor moet zorgen dat elke lidstaat helpt bij het implementeren van duurzaam bosbeheer in de ware zin van het woord; merkt op dat de EU een kenniscentrum zou kunnen oprichten om de lidstaten de nodige informatie te geven;
 - 4. wijst erop dat Europese initiatieven inzake bosgebieden zowel tot doel moeten hebben bossen 'aan te passen' aan de klimaatverandering, als toezicht uit te oefenen op de bescherming ervan en deze bescherming te verbeteren, vooral in het geval van kwalitatief hoogwaardige habitats;
 - 5. wijst op de potentiële toegevoegde waarde van een Europese coördinatie van bosinformatie en van Europees toezicht op doelstellingen betreffende de aanpassing aan en de matiging van de klimaatverandering, doelen inzake hernieuwbare energie en goede praktijken voor multifunctioneel en duurzaam bosbeheer, in het bijzonder gezien de grensoverschrijdende aard van de problemen die zich stellen;
 - 6. dringt aan op samenhang tussen de verschillende vormen van EU-beleid inzake bos- en landbouw, hernieuwbare energie, biodiversiteit en andere milieugerelateerde

onderwerpen, alsook tussen het industrie- en onderzoeksbeleid en de EU 2020-strategie;

7. beklemtoont de noodzaak van méér concurrentie in de bosbouwsector door middel van investeringen in innovatie, onderzoek en de ontwikkeling van mechanismen voor het verspreiden van de gegenereerde kennis;
8. merkt op dat bosbranden, ontbossing, het verlies aan biodiversiteit en de daaruit voortvloeiende verminderende veerkracht van de bossen, de verspreiding van schadelijke soorten, parasieten en ziekten en andere bosziekten tot de grootste problemen behoren die de Europese bossen bedreigen; is van oordeel dat Europa deze problemen moet aanpakken door middel van een samenwerkings- en voorlichtingsinitiatieven;
9. vraagt de Commissie, de lidstaten en de regionale overheden om bossen een aanzienlijk grotere rol te laten spelen bij de preventie van overstromingen, grondverschuivingen, branden, verlies van biodiversiteit en extreme weersverschijnselen, en bij het ontwikkelen van informatiesystemen en systemen voor financiële steun voor de bosbouwsector rekening te houden met aspecten van de bescherming tegen overstromingen;
10. vestigt de aandacht op het belang van wereldwijde samenwerking zowel op administratief gebied als op het vlak van onderzoek, voor het vastleggen van normen en goede praktijken, en voor de overdracht van technologie en wetenschappelijke kennis, vooral in de context van het systeem voor de beperking van door ontbossing en aantasting van bossen veroorzaakte emissies (REDD-systeem); wijst er eveneens op dat een eerlijke verdeling van de voordelen van het REDD-systeem niet mogelijk is zonder actieve samenwerking en zonder de uitwisseling van goede praktijken; beklemtoont het belang van het GMES-programma voor het in kaart brengen, monitoren en registreren van bosgebieden op Europees en internationaal niveau en wijst op de bijdrage die de aldus verzamelde informatie kan leveren tot de VN-onderhandelingen over de klimaatverandering;
11. beklemtoont het belang van duurzaam bosbeheer voor de handhaving van de productie- en beschermingsfuncties van bossen en voor de algemene levensvatbaarheid van bossen, en onderstreept dat het weerstandsvermogen van de Europese bossen tegen de klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit moet worden vergroot;
12. wijst erop dat rekening moet worden gehouden met de uiteenlopende problemen waarmee het bosbouwbeleid in de EU te maken heeft; stelt met name vast dat de ecosystemen en de eigendomsstructuur van bossen heterogeen zijn en dat de klimaatproblemen waarmee verschillende delen van Europa te kampen hebben, uiteenlopen; onderstreept dat metingen en gedragscontroles op het gepaste niveau moeten gebeuren (lokaal, regionaal, nationaal of communautair);
13. waarschuwt voor het gevaar van onbeperkte commerciële benutting van bossen, omdat dit heel vaak leidt tot hun onomkeerbare vernietiging, met name van natuurlijke bossen;
14. onderstreept de belangrijke functie van bossen voor de economie van de lidstaten en in het bijzonder voor de regionale ontwikkeling, vooral in plattelandsgebieden, waar de bosbouwsector in belangrijke mate bijdraagt tot het creëren van economische groei, werkgelegenheid en welvaart en tot het concurrentievermogen en de aantrekkelijkheid van

regio's;

15. beklemtoont dat in het bosbeleid, omdat boswetgeving gevolgen heeft voor miljoenen kleine boseigenaren, altijd een evenwicht moeten worden gevonden tussen eerbiediging van de eigendomsrechten van eigenaren en de vereisten ten aanzien van het leveren van publieke goederen;
16. wijst op het feit dat bosbouw vanzelfsprekend deel uitmaakt van een geïntegreerd plattelands- en regionaal beleid en dat hiermee rekening moet worden gehouden in de gesprekken over de toekomst van het GLB in de periode na 2013, en merkt op dat er ook moet worden vastgesteld wat de noodzaak is van het nemen van maatregelen voor bossen;
17. wijst op het feit dat windmolenparken in veel gevallen in bosgebieden kunnen worden aangelegd; is van oordeel dat projecten voor hernieuwbare energiebronnen en voor bosbescherming elkaar eerder aanvullen dan schade toebrengen;
18. erkent dat het belangrijk is de bosbestanden in de EU in stand te houden of te vergroten, vooral in lidstaten die meer te lijden hebben onder de klimaatverandering en extreme weersverschijnselen, aangezien bossen en bosgebieden belangrijke sociale, economische en ecologische voordelen opleveren; is voorts van mening dat maatregelen ter bescherming van bossen gericht moeten zijn op preventie en aanpassing, en dit op zo'n manier dat de productieve, ecologische en sociale functie van deze bossen niet verloren gaat;
19. is van oordeel dat grondstoffen op basis van hout lage-energievervangers kunnen zijn voor energieverblindende materialen zoals metaallegeringen, plastic en beton die op grote schaal worden gebruikt in onder meer de bouwsector; wijst in dit verband op het gevaar van excessieve regelgeving, die de competitiviteit van houtproducten in vergelijking met deze niet-recycleerbare materialen kan doen dalen;
20. beklemtoont dat de nadruk moet worden gelegd op de toeleveringsketen van ruwe en verwerkte producten om legale handel en bosbescherming te garanderen; beklemtoont dat beheer van de toeleveringsketen kan bijdragen tot de totstandbrenging van eerlijkere concurrentievoorwaarden, en dat de betrokkenheid en collectieve inspanningen van de betrokken partijen hierbij een doorslaggevende rol kunnen spelen;
21. dringt aan op waakzaamheid ten aanzien van en goed toezicht op bosbestanden om ervoor te zorgen dat bio-energiestrategieën en eventuele toenames van de oogsten voor biomassa niet resulteren in een uitholling van de capaciteit van bossen om koolstof op te slaan en in een ondermijning van de doelstellingen met betrekking tot de klimaatverandering;
22. beklemtoont dat bossen ontegenzeggelijk van groot belang zijn voor de publieke veiligheid, aangezien zij menselijke habitats beschermen tegen de negatieve gevolgen van natuurverschijnselen;
23. wijst erop dat betrokkenheid bij de instandhouding van de biodiversiteit en bij de bescherming van bossen het bedrijfsleven geloofwaardiger doet overkomen, een beter imago oplevert en de winst ten goede komt;

24. benadrukt dat het communicatie- en voorlichtingsbeleid moet worden uitgebouwd om het duurzame beheer van de bosbouwsector te kunnen beheren, de klimaatverandering te kunnen assimileren, de bevolking te kunnen inlichten en het duurzame gebruik van hout te kunnen bevorderen;
25. wijst op het feit dat het belangrijk is goede praktijken uit te wisselen over de wijze waarop bedrijven en industriële sectoren door middel van een zogenaamde 'levenscyclusbenadering' kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen op het vlak van de biodiversiteit, en over de wijze waarop zij een brug kunnen slaan tussen instandhouding van de biodiversiteit en het genereren van inkomsten;
26. wijst op het feit dat de EU dankzij al lang bestaande traditionele bosbouwpraktijken ontegenzeggelijk over knowhow op bosbouwgebied beschikt; vraagt evenwel om verdere actie met betrekking tot onderzoek, opleiding, communicatie en voorlichting betreffende de gevaren van de klimaatverandering voor bossen en voor de bosbouwsector, en roept de regionale overheden en de lidstaten op tot langetermijnplanning in samenwerking met alle belanghebbenden en de Commissie; stelt vast dat er verder onderzoek nodig is naar de absorptie van CO₂ door verschillende soorten bossen;
27. vraagt om verdere actie met betrekking tot onderzoek, opleiding en voorlichting betreffende de gevaren van de klimaatverandering voor bossen en voor de bosbouwsector, en roept de bosbouwindustrie, regio's en lidstaten op tot langetermijnplanning; beklemtoont het belang van een betere coördinatie van Europese en nationale onderzoeksprogramma's met betrekking tot de gevaren van de klimaatverandering voor bossen en voor de bosbouwsector; roept de Commissie ertoe op na te gaan of het mogelijk is een referentiewebsite te creëren met digitale kaarten van bosgebieden en hun geautoriseerde gebruik, NATURA-gebieden en unieke ecosystemen, met als doel regeringsinstanties, burgers en bedrijven beter te informeren;
28. beklemtoont dat het aanpassingsvermogen van bossen in het kader van de wereldwijde gevolgen van de klimaatverandering een positieve impact kan hebben op bosgebieden en de bosbouwindustrie; dringt daarom aan op meer financiële steun voor onderzoek naar dit aanpassingsvermogen;
29. benadrukt dat de coördinatie en informatieverstrekking binnen de EU en tussen de EU en de lidstaten moeten worden verbeterd; is van mening dat dit ten dele zou kunnen worden bewerkstelligd als één enkele afdeling van de Commissie een actieve coördinerende rol op zich zou nemen voor alle bosbouwgerelateerde activiteiten in de EU; vraagt dat de Commissie nadenkt over de oprichting van één enkele afdeling met een dergelijke taak en een voorstel hieromtrent uitwerkt;
30. beklemtoont dat er een strategie moet worden ontwikkeld voor financiële instrumenten gekoppeld zijn aan de EU-doelstellingen voor bosbouw, en dat de lidstaten in het kader hiervan best practices moeten uitwisselen; vraagt de Commissie vóór het einde van 2011 een studie hierover in te dienen;
31. is van oordeel dat de industriële exploitatie van bosbestanden voor de levering van hout als grondstof aan de chemische industrie of als halfproduct voor de productie van bouwmaterialen voornamelijk beperkt moet blijven tot aangeplante bossen; waarschuwt

voor de negatieve gevolgen van het privatiseren van de natuurlijke rijkdommen van de lidstaten, zoals bossen;

32. verzoekt de Commissie op Europees en nationaal niveau gegevens over bossen en hun functies te verzamelen en bij te houden (bijv. percentage bos, regeneratiecapaciteit, bodemwatercapaciteit, erosiepercentages, herbebossingsgebieden enz.);
33. wijst erop dat in droge gebieden en met woestijnvorming bedreigde regio's aan herbebossing met productieve soorten moet worden gedaan, aangezien dit de bevolking ten goede zal komen en hun betrokkenheid bij taken op het vlak van bosbehoud en bosbrandbestrijding zal vergroten;
34. erkent dat bossen met name in mediterrane landen uitermate belangrijk zijn vanwege hun vermogen de temperatuur te doen dalen en de watercyclus in evenwicht te houden, en is in dit verband van oordeel dat herbebossing moet worden voorafgegaan door wetenschappelijke studies waarmee de soorten en plaatsen die het meest geschikt zijn voor bodembehoud en het opvangen van regenwater, in kaart worden gebracht;
35. spoort de lidstaten en de Commissie ertoe te blijven strijden tegen illegaal kappen en tegen de handel in het hiermee verkregen hout, aangezien hun inspanningen bijdragen tot het tegengaan van ontbossing, degradatie van bossen en verlies van biodiversiteit;
36. is van oordeel dat agrobossen in het kader van de strijd tegen de klimaatverandering wegens hun belang voor de opslag van CO₂ op gelijke voet moeten worden geplaatst met traditionele, niet-productieve bossen;

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	9.11.2010
Uitslag eindstemming	+: 44 -: 0 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Fiona Hall, Romana Jordan Cizelj, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	António Fernando Correia De Campos, Andrzej Grzyb, Jolanta Emilia Hibner, Silvana Koch-Mehrin, Ivari Padar, Vladko Todorov Panayotov, Peter Skinner, Silvia-Adriana Țicău, Catherine Trautmann

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	16.3.2011
Uitslag eindstemming	+: 53 -: 6 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Martin Callanan, Nessa Childers, Bairbre de Brún, Bas Eickhout, Edite Estrela, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Julie Girling, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Klauß, Holger Kraemer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Marisa Matias, Miroslav Mikolášik, Bill Newton Dunn, Bart Staes, Eleni Theocharous, Giommara Uggias, Thomas Ulmer, Marita Ulvskog, Anna Záborská